

PRIRUČNIK IZ LIKOVNE KULTURE

za 2. razred osnovne škole

**VESNA
STOJANOVSKI**

**IVANA
MOHORKO**

Izdavač
Profil Klett d.o.o.
Zagreb, Petra Hektorovića 2

Za Izdavača
Dalibor Greganić

Direktorica uredništva
Petra Stipaničev Glamuzina

Izvršna urednica
Gordana Ivančić

Urednica
Maja Jelić Kolar

Lektorica
Ivanka Brađaćević, prof.

Ilustracije i fotografije
Arhiva Profil Kletta

Naslovnica
Studio 2M

Prijelom
Pop Up Media, Zagreb

**CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.**

ISBN 978-953-8122-82-8

1. izdanje, 2020.
Zagreb, Hrvatska

Tisak
Og grafika d.o.o., Jastrebarsko

EUROPEAN
Educational
Publishers
Group

© Sva prava pridržana. Ni jedan dio ovog priručnika ne može biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti izdavača i vlasnika autorskih prava.

Član smo Europskog udruženja izdavača udžbenika.

VESNA STOJANOVSKI • IVANA MOHORKO

LIKOVNA KULTURA 2

PRIRUČNIK IZ LIKOVNE KULTURE ZA DRUGI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

SADRŽAJ

UVOD	5
PRIJEDLOG GIK-a.....	6
TOČKA I CRTA	15
TOČKA I CRTA	17
GRAFIČKI DIZAJN	19
KONTRAST CRTA PO KARAKTERU	21
TOČKA I CRTA	23
KONTRAST POVRŠINA	25
ODNOS SLIKE I TEKSTA	27
KONTRAST: TOPLO – HLADNO	29
KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO	31
ČISTOĆA BOJE	33
ČISTOĆA BOJE	35
KONTRAST: TOPLO – HLADNO	37
KONTRAST CRTA PO KARAKTERU	39
ODNOS SLIKE I TEKSTA	41
KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO	43
GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE	45
KONTRAST: TOPLO – HLADNO	47
GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE	49
GRAFIČKI DIZAJN	51
ODNOS SLIKE I TEKSTA	53
KONTRAST: TOPLO – HLADNO	57
FOTOGRAFIJA	59
KONTRAST CRTA PO KARAKTERU	61
ODNOS SLIKE I TEKSTA; ČISTOĆA BOJE	63
KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO	65
KONTRAST CRTA PO KARAKTERU, KONTRAST TOPLO – HLADNO	67
KONTRAST POVRŠINA	69
OMJERI VELIČINA MASA	71
OMJERI VELIČINA MASA	73
GRAĐEVINE I TIJELA U PROSTORU	75
KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO; KONTRAST: TOPLO – HLADNO	77
GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE	79
ČISTOĆA BOJE	81
GRAĐEVINE I TIJELA U PROSTORU	83
KONTRAST POVRŠINA	85
ČISTOĆA BOJE	87
OMJERI VELIČINA MASA	89

Poštovana kolegice i poštovani kolega!

Pred Vama su primjeri dnevnih priprema za sate Likovne kulture. Pripreme su pisane s puno entuzijazma i ljubavi prema predmetu Likovna kultura i nadam se će Vam poslužiti kao poticaj u radu.

Podsjetimo se, cilj nastave Likovne kulture obuhvaća brojne elemente, od poticanja psihomotoričkoga razvitka, preko mašte, intelektualnoga razvitka do estetičke osjetljivosti i emocija. Poštujući ovaj cilj, uz ove primjere dnevnih priprema, dodano je i nekoliko primjera dnevnih priprema za nešto drugačiji sat. Ukoliko ćete poželjeti isprobati sat Likovne kulture u kojemu se učenici mogu upoznati s likovnim umjetnikom te kroz primjer umjetnikova likovnog izražavanja spoznati likovne pojmove, možete se poslužiti i tim priprema.

Želim Vam puno energije, entuzijazma, kreativnosti i znanja za stvaranje kvalitetne nastave Likovne kulture, a učenicima da se na satima Likovne kulture osjećaju ugodno i razvijaju svoju kreativnost. Stoga za kraj, jedan prigodni citat kojeg bismo uvijek trebali imati na umu, a posebno u radu s djecom:

„Kreativnost je tako nježan cvijet da pohvale potiču njegov cvat dok ga obeshrabrivanje često uguši u zametku.“

Alex Osborn

Vesna Stojanovski

PRIJEDLOG GIK-a

Mjesec	Redni br. sata	Nastavna cjelina	Nastavna tema	Ishodi	Nastavno područje	Motiv	Likovna tehnika	Odgovorno obrazovna očekivanja	Korelacija
	1.	TOČKA I CRTA	Gradbene (strukturne) i obrisne (konturne) crte	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Morski konjić	flomaster	osr A.1.4. osr C.1.3. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. odr B.1.1. odr C.1.1.	Priroda i društvo (zaštita okoliša); Matematika (vrste crta)
	2.	TOČKA I CRTA	Gradbene (strukturne) i obrisne (konturne) crte	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Mačka	tuš i drvce	osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.2. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Sat razrednika – kućni ljubimci; Glazbena kultura – skladba (Gioacchino Rossini: <i>Duet mačaka</i>)
	3.	TOČKA I CRTA	Grafički dizajn	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	dizajn, slikanje	Znak za razredno pravilo	flomaster	osr A.1.1. osr A.1.3. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku B.1.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku C.1.3. uku D.1.1.	Priroda i društvo: promet, ponašanje u školi
	4.	TOČKA I CRTA	Kontrast crta po karakteru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Kontrast crta po karakteru	ugljen	uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku D.1.1. uku D.1.2. osr A.1.4. zdr A.1.3. goo C.1.1.	

5.	TOČKA I CRTA	Kontrast crta po karakteru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Pšenica	olovka	zdr A.1.3. osr A.1.4. osr B.1.2. goo C.1.1. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.3. uku D.1.1. uku D.1.2.	Priroda i društvo: Dan kruha
6.	POVRŠINA	Kontrast površina	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	modeliranje i građenje	Košara puna kruha	glinamol	zdr A.1.3. osr A.1.1. osr A.1.4. osr B.1.1. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku C.1.3. uku D.1.1. uku D.1.2.	Priroda i društvo – Dani kruha
7.	POVRŠINA	Odnos slike i teksta	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	dizajn	Plakat za Dan jabuka	kolaž i flomaster	osr A.1.1. osr A.1.4. osr B.1.2. zdr A.1.2. goo C.1.1. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. uku D.1.2.	Hrvatski jezik – izjavna, upitna, usklična rečenica; Dan jabuka
8.	BOJA	Kontrast: toplo – hladno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Jesensko lišće	pastele	osr A.1.1. osr A.1.4. osr B.1.1. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. odr B.1.1. zdr A.1.3.	Priroda i društvo – jesen

9.	BOJA	Kontrast: svijetlo – tamno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Svijeće	gvaš	osr A.1.4. osr C.1.4. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – blagdan, praznik
10.	BOJA	Čistoća boje	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Kapljice kiše	tempere	zdr A.1.3. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.1. uku B.1.4. uku D.1.1.	Priroda i društvo – zaštita i čuvanje okoliša
11.	BOJA	Čistoća boje	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Osjećaji	tempere	zdr A.1.3. zdr B.1.2.B. osr A.1.1. osr A.1.2. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.4. uku B.1.4. uku D.1.1. uku D.1.2.	Sat razrednika – osjećaji
12.	BOJA	Kontrast: toplo – hladno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.	slikanje	Neobična ura	kolaž	osr A.1.4. zdr A.1.3. uku A.1.3. uku B.1.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku C.1.3. uku D.1.1.	Priroda i društvo – ura
13.	TOČKA I CRTA	Kontrast crta po karakteru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Čizma	tuš, pero i kist	osr A.1.4. osr B.1.2. osr C.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – blagdan

14.	POVRŠINA	Odnos slike i teksta	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.	dizajn	Božićna čestitka	flomaster i vodene boje	zdr A.1.3. osr C.1.4. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.3. uku D.1.1.	Hrvatski jezik – pisanje čestitke
15.	BOJA	Kontrast: svijetlo – tamno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Božićno drveće	vodene boje	zdr A.1.3. osr A.1.4. osr B.1.1. osr C.1.4. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku D.1.1.	Priroda i društvo – blagdan
16.	TOČKA I CRTA	Gradbene (strukturne) i obrisne (konturne) crte	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Pahuljice	Flomaster (i vodena boja)	zdr A.1.3. uku A.1.3. osr A.1.4. osr B.1.2. uku B.1.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – zima
17.	BOJA	Kontrast: toplo – hladno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Osjećaj topline i hladnoće	tempere	osr A.1.1. osr A.1.4. osr B.1.1. osr B.1.2. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – zima
18.	TOČKA I CRTA	Gradbene (strukturne) i obrisne (konturne) crte	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	crtanje	Ružno pače	ugljen	odr C.1.1. osr A.1.4. osr B.1.1. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Hrvatski jezik – M. Lovrić: <i>Ružno pače</i> (crtani film)

19.	TOČKA I CRTA	Grafički dizajn	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.	dizajn, slikanje	Znak za ljubav	kolaž	zdr. B.1.2.B. osr A.1.1. osr A.1.2. osr A.1.4. osr B.1.1. uku A.1.3. uku B.1.1. uku B.1.4. uku D.1.1. uku C.1.1.	Valentinovo
20.	POVRŠINA	Odnos slike i teksta	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	dizajn	Plakat za maskenbal	kolaž i flomaster	goo C.1.1. osr A.1.4. osr B.1.2. osr C.1.4. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. uku D.1.2.	Maškare
21.	PLOHA	Fotografija	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Maškara	kolaž iz časopisa	osr A.1.4. uku A.1.1. uku A.1.3. uku B.1.1. uku C.1.1. uku B.1.4.	Priroda i društvo – zanimanja; Maškare
22.	BOJA	Kontrast: toplo –hladno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Rukavice	pastele	osr A.1.1. osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – zima
23.	BOJA	Fotografija	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Plakat <i>Niš zavičaj</i>	kolaž iz časopisa	osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku C.1.3. uku D.1.1. uku D.1.2.	Priroda i društvo – moj zavičaj

24.	TOČKA I CRTA	Kontrast crta po karakteru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Kulturna ustanova	olovka	osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – kulturne ustanove
25.	BOJA	Odnos slike i teksta	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	dizajn, silkanje	Plakat za Dan voda	tempere	odf B.1.1. odf C.1.1. osr A.1.2. osr A.1.4. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – zaštita i čuvanje okoliša; Dan voda
26.	BOJA	Kontrast: svijetlo – tamno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Visibabe	kolaž	odf C.1.1. osr A.1.4. osr B.1.1. uku A.1.3. odf B.1.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – proljetnice
27.	TOČKA I CRTA	Kontrast crta po karakteru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Pisanica	flomaster	osr A.1.3. osr A.1.4. osr C.1.4. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku C.1.3. uku D.1.1.	Priroda i društvo – blagdan
28.	POVRŠINA	Kontrast površina	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	modeliranje i građenje	Zemlja	kaširani papir različitih tekstura	zdr A.1.3. zdr A.1.1.B odf B.1.1. odf C.1.1. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. uku D.1.2.	Dan planeta Zemlje

29.	VOLUMENI I MASA U PROSTORU	Omjeri veličina masa	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	modeliranje i građenje	Patuljak i div	kutijice	osr A.1.3. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Matematika – odnosi: veće, manje, jednako; Hrvatski jezik – bajka
30.	VOLUMENI I MASA U PROSTORU	Omjeri veličina masa	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	modeliranje i građenje	Kip različitih veličina masa	glina	osr A.1.3. osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Matematika – odnosi: veće, manje, jednako
31.	VOLUMENI I MASA U PROSTORU	Građevine i tijela u prostoru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.	modeliranje i građenje; dizajn	Vaza	glina	osr A.1.4. osr B.1.1. osr B.1.2. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku C.1.3. uku D.1.1.	Majčin dan
32.	BOJA	Kontrast: svjetlo – tamno Kontrast: toplo – hladno	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	slikanje	Sunce u svemiru	tempere	odr C.1.1. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Svjetski dan Sunca
33.	TOČKA I CRTA	Gradbene (strukturne) i obrisne (konturne) crte	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje	Metla ili četka	ugljen	goo C.1.1. osr A.1.2. osr A.1.4. uku A.1.3. uku A.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. uku D.1.2.	Priroda i društvo – ekologija i higijena

34.	BOJA	Čistoća boje	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje i slikanje	Glasno i tiho u glazbi	tempere	osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku A.1.3. uku B.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1 uku D.1.1.	Glazbena kultura – glasno i tiho	
35.	VOLUMENI I MASA U PROSTORU	Građevine i tijela u prostoru	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	modeliranje i građenje	Plan centra našeg mjesta	kutijice	osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1. uku D.1.2.	Priroda i društvo – moje mjesto	
36.	POVRŠINA	Kontrast površina	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja	modeliranje i građenje	Školjke	glinamol	odr C.1.1. osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – ljetno	
DODATNE PRIPREME:									
	VOLUMENI I MASA U PROSTORU	Omjeri veličina masa	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.	modeliranje i građenje	Stopalo Grgura Nimskog; Radionica: Ivan Meštrović	glinamol	osr A.1.4. osr B.1.2. uku A.1.1. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Matematika –odnosi: veće, manje, jednako Priroda i društvo – zanimanja	
	BOJA	Čistoća boje	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.	crtanje i slikanje	Detalj Piccasove slike; Radionica: Pablo Picasso	kolaž	osr A.1.4. uku A.1.2. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. uku D.1.1.	Priroda i društvo – zanimanja	

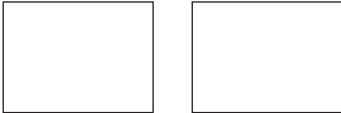

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 1.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: likovno-kompozicijski elementi kao poticaj – MORSKI KONJIC NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: crta – obrisna crta, zatvorena crta, otvorena crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: FLOMASTERI		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije morskoga konjica, papir za vježbu, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Henry Matisse: <i>Crtež</i> , 1908.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo (zaštita okoliša); Matematika (vrste crta)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>OBRISNA I GRADBENA CRTA</p> <p><i>fotografije morskoga konjica</i></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><i>reprodukcija</i></p> </div> </div>		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: glatki papir za flomaster, flomastere (potrebne su najviše dvije boje: jedna za morskoga konjica (npr. crna, tamnosmeđa) i jedna za morskiju travu (npr. tamnozeleni)), podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Učenicima dijelimo jedan običan papir na kojemu će napraviti vježbu.</p>		
<p>PRIPRAVA Učenici pripremaju radna mjesta. Pripremaju papir i olovku. Ponavljamo i demonstriramo kako se crta flomasterom. Crta nacrtana flomasterom uvijek je jednako debela. Flomasterima crtamo na glatkome papiru.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. MAT C.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1. uku C.1.1.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Upućujemo učenike na promatranje svoga dlana. Prozivamo jednoga učenika koji će na ploči ocrtati svoj dlan. Dlan jedne ruke položiti će na ploču, a drugom će ga rukom ocrtati kredom. Kad odvoji dlan od ploče, na ploči vidimo obrisnom crtom nacrtani dlan. Objašnjavamo da smo dobili crtež dlana nacrtan obrisnom crtom. Zapisujemo naslov <i>Obrisna crta</i>. Objašnjavamo da obrisna crta ocrtava ili opisuje vanjski rub oblika ili likova. Možemo je nazvati <i>vanjska crta</i>. Ona može biti otvorena i zatvorena. Ovaj je dlan nacrtan otvorenom obrisnom crtom. Možemo potpuno opcrtati spužvu za brisanje ploče pa ćemo dobiti zatvorenu obrisnu crtu i crtež spužve. Ponavljamo usvojeni pojam kratkom vježbom.</p> <p>Pokušaj obrisnom crtom nacrtati svoju pernicu tako da pogledom i kažiprstom ruke kojom ne crtaš pratiš rub pernice (dopušteno je prstom dodirivati pernicu), a drugom rukom istodobno crtaš taj oblik na papiru. Dakle, tvoje oko i ruka lagano šeću vanjskim rubom pernice dok flomaster istom brzinom i istim putem (oblik pernice) šeće po papiru. Tek kad nacrtáš crtež, možeš ga pogledati. Izazov je u tome da ne gledáš crtež dok ga crtaš! Cilj je ove vježbe usmjeriti učenike na pažljivo promatranje onoga što crtaju umjesto da crtaju napamet, bez promatranja.</p> <p>Nakon vježbe učiteljica/učitelj s učenicima kratko razgovara o ljetnim praznicima. Jeste li se ovoga ljeta kupali u moru? Jeste li ronili s maskom? Koje ste životinje vidjeli u moru? Jeste li vidjeli kako izgleda morskno dno? Što sve može biti na morskome dnu: morska trava, školjke, morska zvijezda, ribice koje plivaju blizu morskoga dna...</p> <p>Na morskome dnu možemo vidjeti i jednu posebnu ribu. Pogodite o kojoj je ribi riječ. Ta je riba neobičnoga oblika. Jako je spora i nalazi se najčešće na morskome dnu.</p> <p>Ako učenici nisu pogodili o kojoj je ribi riječ, otkrivamo da se radi o morskome konjicu. Pokazujemo fotografije morskoga konjica. Opisujemo ga. Učiteljica/učitelj bira jednu fotografiju morskoga konjica. Pogledajmo pažljivo vanjski rub ovoga morskoga konjica. Učiteljica/učitelj prstom prelazi po rubu morskoga konjica. Pokušajmo, sjedeći na svome mjestu, prstom prijeći po vanjskome rubu jednoga morskoga konjica s fotografije.</p> <p>Napominjemo učenicima da je morski konjic ugrožena vrsta. Morskoga konjica lako je uloviti pa ih neki nesavjesni ronionici love i prodaju kao suvenire. Je li u redu prodavati živa bića kao suvenire? NE! Svakako je bolje nacrtati ili modelirati morskoga konjica i to ponuditi kao suvenir.</p> <p>Zato ćemo mi danas nacrtati morskoga konjica. Taj crtež može biti naš suvenir koji smo sami napravili. Izabrat ćemo jednu fotografiju morskoga konjica i pažljivim promatranjem nacrtati oblik toga morskoga konjica.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija učenja, kompetencije u prirodnim znanostima, smisao za inicijativu.</i></p>	<p>LK A.2.1. odr B.1.1. odr C.1.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID B.2.1. PID B.2.2.</p>	<p>individualni, frontalni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo flomasterom nacrtati morskoga konjica, i to obrisnom crtom. Tko želi, na svome crtežu može nacrtati i nekoliko listova morske trave, ali i listove treba nacrtati obrisnom crtom. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju morskoga konjica s fotografije. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije kakav je oblik glave? Što morski konjic ima na leđima? Kakav je rep? Kakvi su listovi morske trave (obrisnom crtom treba nacrtati debljinu)? Kakva još može biti morska trava? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.1.</p>	<p>individualni</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Postavljamo pitanja: Što smo danas naučili? Kako se zove crta koja bilježi vanjski obris predmeta? Učenici promatraju reprodukciju i uočavaju obrisnu crtu na njoj. Potom promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi prikazali zadatak. Ističemo radove koji su posebno uspješni. Pritom na svakome radu ističemo što je posebno dobro, a što je moglo ili trebalo drukčije.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK A.2.1. uku C.1.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr C.1.3.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 2.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: likovno-kompozicijski elementi kao poticaj – MAČKA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: crta – obrisna crta, zatvorena crta, otvorena crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TUŠ I DRVCE		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	jedan list (veći), fotografije mačke, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:	sat razrednika: kućni ljubimci; Glazbena kultura: skladba (Giacchino Rossini: <i>Duet mačaka</i>)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE OBRISNA I GRADBENA CRTA <i>fotografije mačke</i>		UČENIČKI RADOVI	
			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: tuš, drvice, papir za crtanje (glatki papir) i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Potrebne su olovka i gumica.</p>		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo kako se crta tušem i drvcem. Tušem i drvcem dobivamo čvrste, snažne i čiste poteze. Debljinu crte postižemo različitim položajem drvca u odnosu na papir. Zbog svojstva drva da ne može dugo na sebi zadržati boju (tuš) potezi su uglavnom kratki i snažni, a kad ponestane boje, postaju blaži, mekši i svjetliji. Na taj način dobivamo različite linije – od potpuno crne, do izrazito svijetle. Posebno promatramo što nastaje ako drvice uronimo u tekućinu (tuš) i odmah preneseemo na papir. Nastaje mrlja koja ima svoju likovnu vrijednost. Ako ne želimo da nam se pojavi mrlja, drvice lagano obrišemo uz rub posudice s bojom kako bi se višak boje ocijedio. Pritom ne smijemo previše cijediti da ne bismo izgubili svu boju s drvca.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.2. uku D.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. MAT C.2.1.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Kratko ponavljamo što smo naučili o crtama. Crte se razlikuju po toku i karakteru. Crte po toku su ravne, zakrivljene, izlomljene. Crte po karakteru mogu biti duge, kratke, debele, tanke, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane. Na prošleme satu naučili smo da crte mogu biti obrisne, a danas ćemo naučiti da mogu biti i gradbene. Zapisujemo naslov <i>Gradbene crte</i>. Obrisnu crtu nazvali smo vanjska crta. To je crta koja ocrtava ili opisuje vanjski rub oblika ili likova. Gradbene crte možemo nazvati unutrašnje crte. One svojim smjerom, rasporedom i gustoćom iznutra grade neki oblik. Na sat smo donijeli jedan veći list (ako nije moguće donijeti list, možemo crtati list prema sjećanju). Pokazujemo učenicima list. Prozivamo jednu učenicu / jednoga učenika da na ploči obrisnom crtom nacrtaj taj list. Ako želi, list može i opcrtati. Objašnjavamo da na ploči vidimo obrisnom crtom nacrtan list. Jasno se vidi oblik lista. Sada pogledajmo kako je ovaj list građen iznutra. Po sredini ima deblju žilu, s lijeve i desne strane tanje žilice koje se spajaju s vanjskim rubom lista. Učiteljica/učitelj na nacrtanomome listu crta žilice, odnosno crte – unutarnju građu lista. Dobro je da učiteljica/učitelj gusto nacrtaj linijsku građu lista. Pogledajmo sada ovaj list. Crte koje su sada nacrtane opisuju unutarnju građu lista. Obrišimo sada obrisnu crtu kojom je nacrtan list. Objašnjavamo da je i dalje vidljiv oblik lista. Oblik možemo nacrtati i gradbenim crtama, gradeći oblik iznutra prema van. Naglašavamo pojam GRADA. Razgovaramo s učenicima kako izgleda građa krošnje stabla, grma, bicikla, ograde, paukove mreže... Poželjno je na brzinu na ploči gradbenim crtama nacrtati grm ili krošnju stabla i sa strane to isto samo obrisnom crtom. Nakon što smo objasnili pojam gradbene crte, najavljujemo da ćemo danas nacrtati jednu životinju. Pitamo učenike imaju li oni kućnoga ljubimca. Kojeg kućnog ljubimca imate? Kako se brinete o svome kućnom ljubimcu? Tko za kućnoga ljubimca ima mačku? Pokazujemo učenicima fotografije mačaka. Opisujemo ih. Tijelo mačke prekriveno je dlakama. Ne vidi se jasna vanjska crta koja opisuje njezin oblik. Zato ćemo mi danas gradbenim crtama nacrtati oblik mačke. Da vam bude lakše, možete laganim pritiskom olovke na papir (tako laganim da se crta jedva vidi), obrisnom crtom nacrtati oblik mačke, a zatim tušem i drvcem, gustim nizanjem crta, nacrtati mačju dlaku. Na taj ćemo način gradbenim crtama izgraditi, odnosno nacrtati njezin oblik. Oči, njušku i uši možete nacrtati tušem i drvcem obrisnom crtom. Možete obrisnom crtom nacrtati i oblik nogu i glave, ali samo ako ih tako odvajate od ostatka tijela. Rep, leđa i ostale „vanjske“ oblike oblikujte samo gradbenim crtama. Promotrite pažljivo smjer dlake na svakome dijelu mačjega tijela! Ako smo s učenicima slušali skladbu <i>Duet mačaka</i>, možemo se prisjetiti te skladbe i reproducirati je radi dodatnoga ugođaja i motivacije.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	<p>LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT B.2.1. TZK A.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. GK C.2.1.</p>	<p>individualni, frontalni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo tušem i drvcem nacrtati mačku. Prvo ćemo lagano olovkom obrisnom crtom nacrtati njezin oblik izvana, a zatim tušem i drvcem izgraditi njezin oblik iznutra prema van. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju mačke s fotografija. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije kakav je oblik glave. Kakvo je tijelo, šape, a kakav je rep? Kakva je dlaka (duga, kratka, debela, tanka...)? Rep oblikujemo samo gradbenim crtama. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.</p>	<p>individualni</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: Čempresi u zvjezdanoj noći) i učeničke radove. Kako se zove crta koja opisuje vanjski rub oblika? Kako se zovu crte koje grade oblik iznutra prema van? Promatraju reprodukciju i uočavaju obrisne i gradbene crte na njoj. Potom promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi ostvarili zadatak. Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad originalne izvedbe? Tko je gusto nacrtao mačju dlaku? Tko ima različite crte na svome crtežu?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK A.2.1. uku C.1.1. uku B.1.4. uku B.1.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

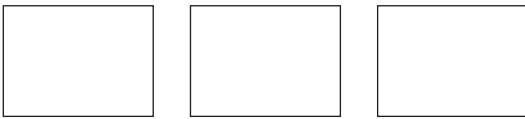
osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 3.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRAFIČKI DIZAJN		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ZNAK KAO RAZREDNO PRAVILO NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: dizajn, vizualni znak LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: FLOMASTER		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, nakon promatranja		
ISHODI UČENJA:	<p>LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje.</p> <p>LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja.</p> <p>LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela.</p> <p>LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.</p> <p>LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.</p> <p>LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.</p>		
RAZRADA ISHODA:	<p>LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama.</p> <p>LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.</p> <p>LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). <p>LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.</p> <p>LK C.2.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: prepoznaje različite namjene urbanog prostora; kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...); razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama; - uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima; koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.</p> <p>LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.</p>		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni; individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Zvonimir Lončarić: 4. <i>Animafest</i> , 1980.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: promet, ponašanje u školi		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE <i>prometni znak</i> <i>reprodukcija</i> 		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: flomaster, bijeli papir za crtanje i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Učiteljica/učitelj može unaprijed pripremiti papir veličine polovice papira iz likovne mape ili uputiti učenike da presaviju papir iz likovne mape i zatim ga prerežu. Dobit će dva manja papira.</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se crta flomasterom. Želimo li deblju crtu, treba podebljati i povući još jednu crtu uz već nacrtanu. Ako učenici imaju flomastere s debelom i tankom stranom, mogu se time koristiti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.2. uku D.1.1. HJ A.2.1. MAT C.2.1. MAT C.2.2.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učenicima pokazujemo znak <i>stop</i>. Pitamo ih: Što ovo znači (naglašavamo riječ znači)? Ovaj znak znači da se na ovome mjestu moramo zaustaviti. Pokazujemo im znak za pješački prijelaz. Što ovaj znak znači? Pokazujemo im fotografiju semafora (za pješake) s upaljenim crvenim svjetlom. Crveno svjetlo na semaforu znači da moramo stati. A što znači zeleno svjetlo? Objašnjavamo da smo sada promatrali prometne znakove. Svaki znak nešto znači. Znak nam na jednostavan način prenosi poruku. Kako nam znakovi koje smo sada vidjeli prenose poruku? Govore li nama ti znakovi? Čujemo li ih? Naravno da ne čujemo. Mi te znakove vidimo. Zato kažemo da su to vizualni znakovi. Vizualno znači vidljivo. Znak može biti i čujan. Primjerice, možemo se dogovoriti za jedan čujni znak. Znak je uvijek unaprijed dogovoren. I mi možemo dogovoriti jedan znak. Primjerice, kad pljesnem tri puta, neka to bude znak da utihnemo, odnosno prestanemo govoriti. Dogovoreno? Isprobajmo sada naš znak. (Učiteljica/učitelj pljesne tri puta.) Pogledat ćemo još neke znakove. Pokazujemo znak za glas A. Što ovo znači? To je znak za glas A. Slovo A znak je za glas A. Pokazujemo znakove za jednako, više i manje. Što ovo znači? To su znakovi za jednako, više i manje i služimo se njima u matematici. Pokazujemo učenicima još neke znakove i pitamo ih što znače. To može biti znak nekoga poznatog proizvoda, zabranjen ulaz u trgovinu sa sladoledom, znak koji predstavlja Hrvatsku poštu, za robnu marku, mobilni telefon, marku automobila itd. Danas ćemo dizajnirati znakove za svoja razredna pravila. Dizajn je oblikovanje uporabnih predmeta u neposrednome okruženju. Upotrebljavat ćemo svoje znakove tako što će nas svakodnevno obavještavati o razrednim pravilima i podsjećati nas na njih. Svatko će osmisliti znak za jedno pravilo. Kasnije ćemo se dogovoriti koji je znak najbolje osmišljen za određeno pravilo i njega ćemo proglasiti kao svoj znak za to razredno pravilo. Napraviti ćemo i plakat s odabranim znakovima. Na plakatu će biti onoliko znakova koliko je razrednih pravila.</p> <p>Prije nego što počnemo osmišljavati znakove, važno je ponoviti da su znakovi uvijek jednostavni. Dakle, crtati ćemo jednostavne crteže: likove nacrtane obrisnom crtom sa što manje detalja, jednostavne slobodne ili geometrijske oblike. Nadalje, boje nam lako prenose poruku, npr. crvena nas zaustavlja u nečemu, a zelena nam dopušta nešto; prekržišne crte obično znače da je nešto zabranjeno itd. Znak mora biti jednostavan, ali i jasan kako bi se što brže prepoznalo što prikazuje i znači. Znak nije slika preko cijeloga papira, on je zatvoren u neki oblik.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.1. osr A.1.3. osr B.1.2. uku D.1.1. uku A.1.3. uku B.1.1. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID B.2.4. PID C.2.2.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo flomasterima crtati i dizajnirati znakove koji će predstavljati razredna pravila. Svatko će dizajnirati znak za jedno pravilo koje vam je dodijeljeno. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj postavlja pitanja: Kako možeš jednostavno prikazati pravilo: a) <i>Digni ruku ako želiš nešto reći!</i> b) <i>Ne trči po razredu!</i> c) <i>Dolazi u školu na vrijeme!</i> d) <i>Pažljivo slušamo onoga tko govori...</i> Ne govorimo odgovor, ali ako je učenici/ učeniku potrebna pomoć, navodimo na odgovor. Primjerice: a) zelena ruka s podignuta dva prsta, b) prekržišne tenisice za trčanje, c) jednostavno nacrtan sat koji prikazuje vrijeme kad treba doći u školu, d) uho i usta. Razumije li se što tvoj znak znači? I slično.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, inicijativa i poduzetnost.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.3. uku C.1.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Kakve smo znakove danas dizajnirali? Imamo li različite načine prikazivanja razrednih pravila? Je li tko možda kopirao tuđu ideju? Tko je osmislio originalan, drukčiji znak? Prije nego što se počnemo dogovarati koji ćemo znak odabrati za pojedino pravilo, obratimo pozornost na umjetničko djelo Z. Lončarića, plakat 4. Animafest.</p> <p>To je plakat koji najavljuje animirane filmove. Je li to jasno već iz prvoga pogleda na sliku? Kako je naslikan lik? Lik je vrlo jednostavan.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja, socijalna i građanska kompetencija.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.1. uku C.1.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 4.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST CRTA PO KARAKTERU		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: nevizualni – KONTRAST CRTA PO KARAKTERU NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: suprotnost (kontrast) crta, meka crta, tvrda crta, debela crta, tanka crta, isprekidana crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: UGLJEN		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, rad u paru		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:			
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša; Građanski odgoj i obrazovanje; Osobni i socijalni razvoj		

PLAN PLOČE <p style="text-align: center;">KONTRAST CRTA</p> <p>JEDNAKO – MONOTONIJA tanka – tanka <i>reprodukcija</i> SLIČNO – HARMONIJA tanka – malo deblja SUPROTNO – KONTRAST tanka – debela meka – tvrda puna – isprekidana tanka – debela</p>	UČENIČKI RADOVI <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>
--	--

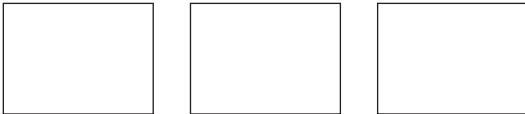
TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: olovku, hrapavi bijeli papir za crtanje i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Demonstriramo kako se crta ugljenom. Ugljen je meko crtaće sredstvo. Njime možemo izvlačiti crte različite debljine i intenziteta. Različite crte dobivamo različitim položajem ugljenoga štapića u odnosu na papir. Želimo li dobiti oštru i tanku crtu, crtamo šiljkom ugljena. Što više štapić ugljena širinom, odnosno debljinom prislanjamo na površinu papira, dobivamo sve deblje i mekše crte (demonstriramo pred učenicima). Naglašavamo kako se ugljen zbog svoje prašnjave strukture vrlo lako briše i razmazuje po papiru pa radeći njime, treba biti vrlo oprezan i ne prislanjati ruku na nacrtani dio papira, odnosno gotovoga crteža. Demonstrirajući rad ugljenom, ujedno ponavljamo vrste i karakter crta (tanke, debele, meke, tvrde, ravne, isprekidane, izlomljene, zakrivljene, otvorene i zatvorene).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.2. uku D.1.1.1. zdr A.1.3. HJ A.2.1. MAT C.2.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo o crtama po toku i karakteru. Crte se razlikuju po toku i karakteru. Crte po toku su ravne, zakrivljene, izlomljene. Prozivamo nekoliko učenika pred ploču i upućujemo ih na crtanje ravne, zatim zakrivljene i izlomljene crte.</p> <p>Crte po karakteru mogu biti tanke, debele, duge, kratke, oštre, neoštre, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane. Svaku crtu crtamo na ploču. Zapisujemo naslov <i>Kontrast crta</i>.</p> <p>Učenicima objašnjavamo pojam kontrasta. Na ploči crtamo crte i objašnjavamo: Nacrtamo jednu ravnu crtu laganim pritiskom krede na ploču. Zatim još jednu istu takvu crtu. Usporedimo te dvije crte jednake debljine. Obje su iste, jednake. To nazivamo monotonijom. Zapisujemo <i>jednako = monotonija</i> na ploču. Ispod toga nacrtamo istu takvu crtu i jednu ravnu crtu koja je malo deblja (dobit ćemo je jačim pritiskom krede po ploči). Usporedimo te dvije ravne crte. Te su crte slične, ali je jedna malo deblja od druge. To nazivamo harmonijom. Zapisujemo <i>slično = harmonija</i> na ploču. Crtamo tanku crtu i pokraj nje jako debelu crtu (to ćemo postići tako da bočno polegnemo kedu na ploču – ne crtamo vrhom krede, nego je polegnemo). Usporedimo ove crte. Jedna je jako tanka, a druga jako debela. One su suprotne. To nazivamo kontrastom. Zapisujemo <i>suprotno = kontrast</i>. Kontrast je vrlo naglašena različitost. Osim tanke i debele crte, pokažemo im kontrast meke i tvrde crte te pune i isprekidane. Dok objašnjavamo, glavne pojmove zapisujemo na ploču.</p> <p>Danas ćemo u paru crtati kontrast crta. Svaki učenik ima svoj papir koji će postaviti okomito (kao da crta portret) i podijeliti na tri polja. Nacrtajmo olovkom dvije vodoravne crte koje dijele papir na tri dijela. Dobili smo tri polja. U jedno polje crtat ćemo ravne crte, u drugo zakrivljene, a u treće izlomljene. Prvo crta učenik koji sjedi s lijeve strane. On je sada „prvi“ učenik. Na svome papiru u jednome polju, npr. u gornjemu, nacrtat će npr. jednu tanku ravnu crtu. „Drugi“ učenik (par toga učenika) na svome papiru, u istome polju (gornjemu) nacrtat će crtu istu po toku, ali suprotnu po karakteru. Dakle, crta ravnu debelu crtu. Nakon što „drugi“ učenik nacrtat crtu suprotnu crti svoga para, na svome papiru nacrtat će novu crtu prema vlastitome izboru, a njegov par odgovorit će crtajući na svome papiru crtu istu po toku, ali suprotnu po karakteru. Nakon što nacrtat tu suprotnu crtu, zadat će novu crtu koju će par crtati. I tako se izmjenjuju dok ne ispune papir crtama ili dok ne ponestane ideja za različite crte po karakteru. Na kraju će ta dva papira spojiti (učiteljica/učitelj ih može s vanjske strane zalijepiti ljepljivom vrpcom) i bit će to zajednički likovni rad koji predstavlja kontrast crta po karakteru.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. goo C.1.1.1. uku D.1.1.1. uku D.1.2.1. uku A.1.3.1. MAT C.2.1.1. MAT B.2.1.1. TZK A.2.1.1. HJ A.2.1.1. HJ A.2.5.	rad u paru, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo ugljenom oblikovati različite vrste crta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na to čiji je red biti onaj „prvi“ učenik koji zadaje kakvu će crtu crtati. Postavlja pitanja: Gdje treba nacrtati crtu po toku? Kakve sve crte po karakteru mogu biti? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: kompetencija učenja te kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.1. uku D.1.2.1. goo C.1.1.1.	rad u parovima
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi parovi ostvarili? Na kojemu je crtežu vidljiv kontrast crta? Koji je par uspio nacrtati najviše crta? Koji se par posebno potrudio i izrazio kontrast crta? Promotrimo reprodukciju. Gdje na reprodukciji uočavate kontrast crta? Pokažite.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti te kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.1. LK A.2.1. LK B.2.2. uku A.1.4.1. uku B.1.4.1. HJ A.2.1.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 5.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST CRTA PO KARAKTERU		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – STABLIKA PŠENICE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: suprotnost (kontrast) crta, meka crta, tvrda crta, debela crta, tanka crta, isprekidana crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: OLOVKA		
NAČINI RADA:	prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu..		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	Frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	pšenica, fotografije pšenice, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: Dan kruha		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; Učiti kako učiti; Građanski odgoj i obrazovanje		
PLAN PLOČE KONTRAST CRTA JEDNAKO – MONOTONIJA <i>fotografija pšenice</i> <i>reprodukcija</i> SLIČNO – HARMONIJA SUPROTNO – KONTRAST		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: olovku, papir za crtanje i podlogu za zaštitu stola.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Demonstriramo kako se crta olovkom. S obzirom na tvrdoću, olovke dijelimo u tri skupine: tvrde, srednje tvrde i meke olovke. Tvrde olovke označene su slovom H (od H do 9H). Veći broj označava veću tvrdoću. Meke olovke označene su slovom B (od B do 7B). Veći broj označava veću mekoću. Srednje tvrde olovke jesu HB olovke. Na ploču stavljamo papir i demonstriramo crtanje različitih crta. Dakle, meku crtu možemo dobiti crtajući mekom olovkom, a tvrdu crtajući tvrdom olovkom.</p> <p>Različite crte možemo dobiti i na druge načine. Postavimo li olovku na papir uspravnije, dobivamo tanju liniju, polegnemo li je, dobivamo deblju crtu. Pritisnemo li jače olovku na papir, dobit ćemo tamniju i deblju crtu, a pritisnemo li slabije, dobit ćemo svjetliju i tanju crtu. Olovku nikad ne mrljamo prstima!</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. MAT C.2.1. zdr A.1.3. uku D.1.1. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo o crtama po toku i karakteru. Crte se razlikuju po toku i karakteru. Crte po toku su ravne, zakrivljene, izlomljene. Prozivamo nekoliko učenika pred ploču i upućujemo ih na crtanje ravne, zatim zakrivljene i izlomljene crte.</p> <p>Crte po karakteru mogu biti tanke, debele, duge, kratke, oštre, neoštre, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane. Svaku crtu crtamo na ploču. Do sada smo naučili i to da crte mogu biti obrisne i gradbene. Prošli smo put naučili što je to kontrast. Ponovimo.</p> <p>Na ploči crtamo crte, a učenik kojega prozovemo crta suprotnu, istu ili sličnu crtu: Nacrtamo jednu ravnu crtu laganim pritiskom krede na ploču. Učenik kojega prozovemo crta istu takvu crtu. Usporedimo te dvije crte. Obje su iste, jednake. Kako to nazivamo? Monotonija. Ispod toga učenik crta crtu prema vlastitome izboru. Učiteljica/učitelj crta sličnu crtu. Usporedimo te dvije crte. Te su crte slične. Kako to nazivam? Harmonija. Sad opet crtamo tanku crtu i pokraj nje jako debelu crtu (to ćemo postići tako da bočno polegnemo kedu na ploču, ne crtamo vrhom krede, nego je polegnemo). Usporedimo te crte. Jedna je jako tanka, a druga jako debela. One su suprotne. To nazivamo kontrast. Kontrast je vrlo naglašena različitost.</p> <p>Nakon što smo ponovili pojam kontrasta, najavljujemo da ćemo danas crtati različitim crtama, i to tako da se na crtežu vide te različitosti te da se vidi kontrast različitih crta.</p> <p>Crtat ćemo pšenicu jer nam se bliži Dan kruha. Objašnjavamo što je Dan kruha i povezujemo sadržaj sa sadržajem nastavnoga predmeta Prirode i društva. Pokazujemo učenicima stabljiku pšenice. Bilo bi idealno pokazati pravu pšenicu i podijeliti svakomu učeniku jednu stabljiku, ali se može pokazati i fotografija.</p> <p>Pšenica je biljka koja se uzgaja širom svijeta. Ona je najvažnija zrnata biljka koja se koristi za ljudsku prehranu. Pšenična zrna glavni su prehrambeni proizvod koji se upotrebljava za izradu brašna za kruh, kolače, tjesteninu itd.</p> <p>Danas ćemo prema promatranju nacrtati stabljiku pšenice i na crtežu izraziti kontraste crta. Opišimo stabljiku pšenice. Koliko je dugačka i široka? To ćemo izraziti crtama različite duljine. Gdje se počinje širiti? Kako možemo nacrtati donji dio stabljike (obrisnom ili jednom debelom crtom)? Od čega se sastoji? Kakve je boje? Gdje je svjetlija, a gdje tamnija? To ćemo izraziti svjetlijim i tamnijim, mekim i tvrdim ili tankim i debelim crtama itd.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. LIK B.2.1. uku D.1.1. uku D.1.2. MAT B.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1. PID B.2.1. goo C.1.1.	frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Svatko će od vas crtati stabljiku pšenice. Koristit ćete se crtama pazeći na njihovu debljinu te mekoću (meke, tvrde, svjetlije, tamnije...). Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju stabljiku pšenice. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije kakav je oblik? Koliko je dugačka, gdje se počinje širiti, od čega se sastoji, od čega je građena? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti te kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku C.1.3. uku A.1.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Na kojemu je crtežu vidljiv kontrast crta? Ponovimo. Kako se zovu crte koje grade oblik iznutra prema van? Vidite li na crtežu gradbene crte? Uočavamo li koji rad originalne izvedbe? Promatraju reprodukciju i uočavaju kontrast crta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK B.2.1. uku B.1.4. uku A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 6.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST POVRŠINA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – KOŠARA PUNA KRUHA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: kontrast površine LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINAMOL		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	Frontalni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	kruh ili fotografije kruha, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Michelangelo Buonarroti: <i>Rob (probuđeni)</i> , 1533.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: Dan kruha		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša		
PLAN PLOČE <div style="text-align: center;">KONTRAST POVRŠINA</div> JEDNAKO – MONOTONIJA SLIČNO – HARMONIJA SUPROTNO – KONTRAST		UČENIČKI RADOVI <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>	
reprodukcija			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Slažemo stolove u formaciju za rad u skupinama. Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: glinamol, drvene štapiće, košare (plitke kartonske kutije / poklopac kutije), prave košare ili slično) u kojima će biti radovi (košara s kruhom).</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se modelira glinamolom. Glinamol možemo obrađivati prstima ili plastičnim i drvenim nožićima. Možemo ga modelirati, gnječiti, utiskivati, svijati, bušiti, otkidati, oduzimati i dodavati (graditi). Njegovu površinu možemo obrađivati alatom za modeliranje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK B.2.1. uku D.1.1. zdr A.1.3. HJ A.2.1. MAT C.2.2.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Potrebno je na sat donijeti nekoliko predmeta različitih površina: npr. četku, spužvu, glatku loptu, kamen (glatki, hrapaviji), jabuku... Potrebno je imati dva ista predmeta, npr. dvije jabuke ili dvije četke..., izložiti ih na stol da ih svi učenici vide. Ponavljamo i objašnjavamo učenicima što je površina: Površina je vanjski izgled nekoga tijela. Promotrimo predmete na stolu. Kakve površine uočavamo? Kakva je površina ove lopte? A ove četke? Usporedimo površine dviju jabuka. Obje su iste, jednake. To nazivamo monotonijom. Usporedimo površinu jabuke i glatkoga kamena. Obje su glatke, ali je kamen malo hrapaviji. Možemo reći da su površine slične. To nazivamo harmonijom. Usporedimo površinu jabuke i površinu četke. Jedna je površina glatka, a druga jako hrapava. One su suprotne. To nazivamo kontrastom. Kontrast je vrlo naglašena različitost. Glavne pojmove zapisujemo na ploču. Ako ima vremena, poželjno je da učenici dodirnu te površine i usporede ih. Možemo dva predmeta suprotnih površina, jedan glatki i jedan hrapavi, poslati od učenika do učenika da ih svi učenici dodirnu.</p> <p>Kontrast površina objasniti ćemo i na motivu koji ćemo danas raditi.</p> <p>Učenicima smo najavili da donesu na sat različite vrste kruha povodom obilježavanja Dana kruha. Ponavljamo zašto obilježavamo Dane kruha. Možemo im pokazati i nekoliko fotografija kruha različitih površina (mliječna kifla, bijeli kruh, kruh francuz, kruh s bućinim sjemenkama, kruh sa sjemenkama...). Usporedimo i opišimo površinu dvaju istih peciva: mliječne kifle. Obje su površine glatke. Usporedimo li ih, vidimo da su površine jednake. To je monotonija. Usporedimo površinu mliječne kifle i bijeloga kruha. Površine su slične: obje su glatke, samo je kora, odnosno površina, bijeloga kruha malo hrapavija. To nazivamo harmonijom. Usporedimo sada površinu mliječne kifle s površinom kruha s bućinim sjemenkama. Jedna je površina glatka, a druga jako hrapava. To nazivamo kontrast ili suprotnost. Kontrast: glatko – hrapavo. Usporedimo i ostale površine. Neke su glatke, neke su malo hrapavije, neke su jako hrapave, grube, bodljikave, imaju brazde na sebi itd.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	<p>LK A.2.1. osr A.1.1. uku D.1.1. uku A.1.3. uku C.1.3. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1.</p>	<p>frontalni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo raditi u skupinama. Svaka će skupina glinamolom modelirati različite vrste kruha i složiti ih u košaricu. Dogovorite se unutar skupine tko će što raditi. Na kraju u košarici morate imati različite vrste kruha. Mora biti vidljiv kontrast površina. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju različite površine kruha. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Jeste li se dogovorili tko što radi? U košarici moraju biti različite površine. Kako možeš dobiti glatku površinu? Zaglađivanjem. Drvenim štapićima možeš oblikovati brazde. Dodavanjem možeš oblikovati velike sjemenke bundeve i tako stvoriti hrapavu površinu. Ili nekako drukčije? Udubljanjem drvenim štapićem možeš napraviti udubljenja i tako stvoriti neravnu površinu. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti te kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. osr B.1.1. uku D.1.2.</p>	<p>rad u skupini</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju, a učeničke radove na stol. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad originalne izvedbe? Tko je na poseban način izrazio površinu? Koja košarica ima jasno izražen kontrast površina? Pogledajte reprodukciju umjetničkoga djela. Pokažite gdje na njemu vidite različite površine i kontrast površina.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.2. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 7.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	ODNOS SLIKE I TEKSTA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PLAKAT ZA DAN JABUKA NASTAVNO PODRUČJE: primijenjeno oblikovanje – dizajn LIKOVNI PROBLEMI: poruka LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ I FLOMASTER		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, rad u paru		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, jabuke, reprodukcija umjetničkoga djela (Zvonimir Lončarić: 4. Animafest, 1980.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: Dan jabuka; Hrvatski jezik: upitna, usklična i izjavna rečenica		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša		
PLAN PLOČE ODNOS SLIKE I TEKSTA <i>primjeri odnosa slike i teksta reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: crni flomaster, veći papir (ako je moguće s obzirom na to da će raditi plakat), kolažni papir, ljepilo.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Demonstriramo kako se kombiniraju dvije tehnike: flomaster i kolaž. Flomasterom ćemo crtati, a kolažem slikati. Flomasterom možemo obrisnim crtama nacrtati oblik, a kolažem ispunjavati oblik i pozadinu. Danas će nam flomaster poslužiti i za pisanje teksta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.1. HJ A.2.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Učenici promatraju primjere različitih odnosa slike i teksta: iz slikovnice, udžbenika, reklame, čestitke i slično. Na svakome primjeru različit je odnos slike i teksta. Za svaki primjer postavljamo pitanja: Kakva su slova na primjeru? Koja je funkcija slova? Je li to naslov, dio priče, poruka ili slično? U kakvu je odnosu tekst sa slikom? Čega ima više, teksta ili slike?</p> <p>Razgovaramo o plakatima: Za što nam plakat služi? Plakat nam prenosi neku poruku. Kako plakati izgledaju? Plakati izgledaju jednostavno. Slova su na plakatu velika, debela i čitljiva da ih možemo brzo i lako uočiti i pročitati. I slika je na plakatu jednostavna jer je tako lakše i brže razumijemo.</p> <p>Danas ćemo i mi napraviti plakat kojim ćemo prenijeti poruku o danu koji uskoro obilježavamo. Koji bi to dan mogao biti? Dan jabuka. Razgovaramo s učenicima o tome zašto obilježavamo Dan jabuka i zašto su jabuke važne i dobre za naše zdravlje. Potičemo učenike da kažu jednu upitnu rečenicu kojom možemo potaknuti druge da razmisle i shvate koliko su jabuke važne. Primjerice: Jesi li danas pojeo jabuku? Zatim smišljamo primjere za izjavnu i uskličnu rečenicu. Objašnjavamo da ćemo danas u paru raditi plakat za Dan jabuka. Na plakatu ćemo slikom i tekstem poručiti drugima da su jabuke korisne za naše zdravlje. Odredit ćemo koliko će prostora na plakatu zauzeti slika, a koliko tekst. Nacrtat ćemo i naslikati jabuku ili jabuke. Zatim ćemo ga oslikati na način da ćemo trgati kolažni papir i lijepiti ga. Npr. trganim zelenim kolažnim papirom ispunit ćemo zeleni dio jabuke, crvenim crveni itd. Učenicima pokazujemo jabuke. Zatim ćemo na posebnome kolažnom papiru flomasterom napisati naslov DAN JABUKA i jednu rečenicu o jabukama. Naslov ćemo izrezati i zalijepiti na gornji dio plakata. Rečenicu ćemo također izrezati i zalijepiti na plakat (ispod, pokraj ili iznad slike).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.1. osr B.1.2. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID B.2.1. zdr A.1.2.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo, radeći u paru, kombiniranjem kolaža i flomastera dizajnirati plakat za Dan jabuka. Na plakatu ćemo nacrtati i naslikati jabuku ili jabuke, a na vrhu papira ispisati velikim slovima DAN JABUKA i jednu rečenicu (upitnu, uskličnu ili izjavnu) kojom prenosimo poruku o važnosti jabuka. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici rade. Prema potrebi razgovaramo s njima i potičemo ih na rad. Koju ste rečenicu smislili? U kakvu je odnosu tekst sa slikom? Čega ima više: teksta ili slike? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.2. goo C.1.1.	rad u paru
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Zauzima li u slikovnici više mjesta slika ili tekst? A na reklamama? A na vašim plakatima? Koji je plakat originalan, drukčiji od drugih? Tko je smislio rečenicu koja nas potiče na razmišljanje o tome koliko su jabuke važne za naše zdravlje? Opišimo jedan plakat i pokušajmo pogoditi o kojemu se plakatu radi. Promotrimo reprodukciju umjetničkoga djela. Što je prikazano? Kakav je odnos slike i teksta?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK C.2.2. uku B.1.4. uku C.1.1. uku A.1.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 8.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: TOPLO – HLADNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – JESENSKO LIŠĆE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: tople i hladne boje, kontrast: toplo – hladno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: PASTEL		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema zamišljanju, prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	<u>frontalni</u> , <u>individualni</u> , rad u paru, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	lišće, kolaž u toplim i hladnim bojama, ploča, kreda, reprodukcija djela (Paul Klee: <i>Zlatna ribica</i> , 1925.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: jesen		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša		
PLAN PLOČE KONTRAST: TOPLO – HLADNO KONTRAST = SUPROTNOST <i>reprodukcija</i> tople boje hladne boje		UČENIČKI RADOVI <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir za pastele (manje ili jače hrapavi papiri: bijeli, sivi, crni ili tonirani različitim kolorističkim nijansama), uljni pastel.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo rad pastelama. Pastelama se slika. Važno je pastelama jako pritisnuti podlogu da ostavi gust i mastan trag. Želimo li da nam određena boja bude jača, vidljivija, tada prelazimo istom bojom preko prvoga sloja. Želimo li dobiti ton boje, tada bijelom ili crnom prelazimo preko prvoga sloja. Na taj način možemo primijeniti i druge načine miješanja boje. Mi danas nećemo miješati boje. Koristit ćemo se čistim bojama.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.2. uku D.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Od kolaža toplih i hladnih boja izrezali smo oblik kućice i aplicirali na ploču. Učenicima pokazujemo kućice toplih i hladnih boja, ali im još ne govorimo koje su tople, a koje hladne boje. Pričamo im priču. <i>Tri su se mačkice igrale na snijegu. Odjednom su pale u hladnu vodu. Promrzle su od hladnoće i trebaju vašu pomoć! Trebate ih smjestiti u kućice – svaku mačkicu u jednu kućicu. U koje biste ih kućice smjestili da se što prije zagriju? Prvu mačkicu možete smjestiti u crvenu ili plavu, drugu u žutu ili zelenu, a treću u narančastu ili ljubičastu.</i> Učenici će najvjerojatnije odabrati kućice toplih boja. Objašnjavamo učenicima da ljudi različito doživljavaju boje, ali da je dokazano da neke boje djeluju toplije, a druge hladnije. Iako nas one doista ne griju i ne hlade, one nas ipak podsjećaju na toplinu. Što je toplo? Vatra, sunce... A kakve su boje? Što je hladno? Led, voda... Kakve je boje? Toplo je suprotno hladnomu pa su i tople suprotne hladnim bojama. One su u kontrastu. Prisjetimo se: kontrast znači suprotnost. Učenicima pokazujemo lišće koje smo prethodno prikupili. Pokazujemo im lišće žutih, narančastih i crvenih boja. Opisujemo ih. Kakva je oblika, je li velik, malen... za svaki list pitamo je li tople ili hladne boje. Lišće je uglavnom zeleno. Što se dogodilo ovim listovima? Povezujemo razgovor s promjenama u prirodi u jesen. Danas ćemo slikati jesensko lišće toplim bojama, a zatim ćemo pozadinu naslikati hladnim bojama. Naslikat ćemo listove različitih veličina i oblika. Oni se mogu i preklapati tako da izgleda kao da su pali jedan na drugi. Na kraju ćemo plohe između listova oslikati hladnim bojama. Treba oslikati cijeli papir.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija u prirodoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.1. osr B.1.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID B.2.1. odr B.1.1.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo pastelama slikati jesensko lišće toplim bojama, a pozadinu hladnim bojama. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kakvih su oblika listovi? Jesu li različiti? Preklapaju li se ili ne? Kakva je pozadina? Pastelu treba pritisnuti na papir da bi ostao gust trag. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. uku A.1.3. osr A.1.4. zdr A.1.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Koje su tople boje? Koje su hladne boje? Što je kontrast? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi maštovitiji od drugih? Ima li oponašanja tuđih rješenja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 9.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – SVIJEĆE NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: suprotnost: svijetlo – tamno, ton, kontrast LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GVAŠ		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema zamišljanju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	svijeće, kolaž u tonovima boja, ploča, kreda		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: blagdan, praznik		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša		
PLAN PLOČE KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO KONTRAST = SUPROTNOST TONOVI BOJE svijetli tamni		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapav papir, bijelu temperu, vodene boje, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo slikanje gvašem. Gvaš je likovna tehnika u kojoj se kombiniraju vodene boje i bijela tempera. Na paletu istisnemo malo bijele tempere. Meki kist umačemo u vodu pa u vodenu boju. Tu boju zatim miješamo s bijelom temperom. Na taj način boja postaje svjetlija. Dodavanjem više bijele boje boja postaje svjetlija, a dodavanjem crne vodene boje tamnija. Boju zatim nanosimo na hrapavu stranu papira. Prisjetimo se, vodena se boja razlijeva, boje se prelijevaju jedna preko druge.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK.A.2.2. uku D.1.1. osr A.1.4. HJ A.2.1.</p>	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo što je kontrast: Učili smo o kontrastu crta prema karakteru i kontrastu površina. Što je kontrast? Kontrast je suprotnost. Danas ćemo učiti o kontrastu svijetlo – tamno. To je kontrast između svijetlih i tamnih tonova jedne boje ili više boja. Prisjetimo se tonova boja.</p> <p>Učiteljica/učitelj na ploču stavlja kolažni papir svijetlih tonova jedne boje: Kako dobivamo svijetle tonove neke boje? Tako da boju pomiješamo s bijelom. Učiteljica/učitelj na ploču stavlja kolažni papir tamnih tonova iste boje: Kako dobivamo tamne tonove neke boje? Tako da je pomiješamo s crnom. Učiteljica/učitelj izdvaja najsvjetliji i najtamniji ton iste boje: Ovo je kontrast svijetlo – tamno. Zatim u odnos stavlja svijetli i tamni ton različitih boja: I ovo je kontrast: svijetlo – tamno.</p> <p>Razgovaramo o kontrastima svjetla i tame u svojoj okolini. Nabrajamo primjere: svjetlost žarulje i mrak, svjetlost krijesnice u mraku, svjetlost mobitela u mraku, svjetlost punoga Mjeseca na mračnome nebu, svjetlost svijeće u mraku. Jeste li vidjeli kontrast svjetlosti svijeće i noći? Kada? Nedavno je bio blagdan kad su ljudi zapalili mnogo svijeća. Zna li koji je to dan bio? Blagdan Svih svetih i Dušni dan. Danas ćemo slikati svijeće, njihove plamene i svjetlost koju isijava plamen u kontrastu s tamnom pozadinom. Svijetlim tonovima naslikat ćemo plamen svijeće, a tamnim tonovima pozadinu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1. osr C.1.4.</p>	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo gvašem slikati svijeće tako da prikažemo kontrast svijetlo – tamno. Svijetlim tonovima naslikat ćemo plamen svijeće, a tamnim tonovima pozadinu. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritome, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kako možemo dobiti svijetle tonove, a kako tamne? Kojom bojom slikaš svijeće? Jednom ili s više boja? Pripazi, plamen svijeće slikamo samo svijetlim tonovima! Kako ćeš dobiti svijetle tonove? Kojom bojom slikaš pozadinu? Slikaš li je jednom ili s više boja? Pripazi, pozadinu slikamo samo tamnim tonovima! Kako ćeš dobiti tamne tonove? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.3.</p>	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Ima li oponašanja tuđih rješenja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK B.2.1. LK A.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.</p>	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 10.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	ČISTOĆA BOJE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – KAPLJICE KIŠE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: čistoća boje, jarke i zagasite boje LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GVAŠ		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	kolaž različitih čistoća boja, ploča, kreda, reprodukcija djela (Joan Gris: <i>Zdjela s voćem, staklo i limun (mrtva priroda s novinama)</i> , 1916.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zaštita i čuvanje okoliša		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE ČISTOĆA BOJE ČISTE BOJE = JAKE BOJE NEČISTE BOJE = ZAGASITE BOJE		UČENIČKI RADOVI 	

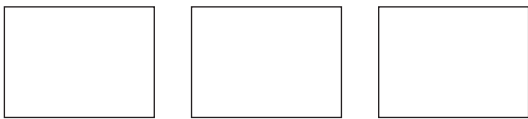
TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrивna boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Njome možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Kad želimo dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati. Pokazujemo miješanje boja na paleti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK B.2.1. uku D.1.1. zdr A.1.3. osr A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učenicima pokazujemo boje (kolažni papir): osnovne i izvedene. Učili smo o podjeli boja na osnovne i izvedene. Razvrstajte ove boje na osnovne i izvedene. Zatim biramo jednu boju iz prikazanih kolaža i pokazujemo tonove te boje. Učili smo o tonovima boja. Kako dobivamo svijetle boje? (Dobivamo miješanjem boje s bijelom.) Kako dobivamo tamne boje? (Dobivamo miješanjem boje s crnom.) Danas ćemo učiti o trećoj osobini boje – čistoći boje. Zapisujemo naslov. Pokazat ćemo na jednoj boji primjer gubljenja čistoće boje i postupno objasniti taj proces. Prvo pokazujemo čistu boju, a zatim zagasite varijante te boje. Što se dogodilo s bojom? Boja se „zaprljala“. Nije više čista. Objašnjavamo. Boja gubi svoju čistoću kad joj dodamo sivu. Ako dodamo malo sive, ona se malo „zaprlja“, postaje nečista, odnosno zagasita. Kad joj dodamo malo više sive, ona postaje „prljavija“, nečistija, odnosno zagasita. Ako joj dodamo još više sive, ona postaje jako „prljava“, nečista, odnosno zagasita. Što je više sive u boji, to je boja manje čista, jarka i postaje nečistija, zagasitija. Ona na kraju može postati posve siva i potpuno izgubiti svoju čistoću. Gdje u svojoj okolini možemo vidjeti jarke i zagasite boje? Učenicima sada objašnjavamo motiv. Danas ćemo slikati kapljicu kiše. Koje je boje kapljica kiše? (Prozirna je.) Zašto je često naslikana kao plava? (Zato što je nebo plavo, a budući da je kapljica prozirna, vidi se nebo kroz nju.) Što je kapljica kiše? (Voda.) Kako izgleda čista voda? (Čisto, prozirno.) Kako izgleda prljava voda? (Mutno, sivkasto.) Poslušajte priču o kapljici kiše koja se, padajući iz oblaka na tlo, promijenila. Poslije ćete objasniti kako i zašto se promijenila. <i>Bila jednom kapljica kiše koja je živjela u lijepome bijelom oblaku. Kapljica je uživala u svojoj bjelini. S vremenom kapljica je narasla i postala toliko teška da se više nije mogla držati za lagani meki oblak. Počela je padati. Primijetila je da se mijenja. Pogledala se malo bolje i shvatila da je sva poplavila. Bila je čisto plava, poput neba koje ju okružuje. Kapljica je padala, padala, i padala... Osjetila je kako je vjetar njiše lijevo-desno. Sa svakim udarom vjetra osjetila bi kako se nešto lijepi za nju, nešto sivkasto, prljavo. Pogledala bi se i vidjela da njezina čista plava boja polako nestaje. Postajala je sve zagasitije plava. To ju je malo rastužilo. Voljela je biti čista! Kad je došla do tla, pala je na cestu. Pogledala se: više nije bila ni bijela, ni plava, ni zagasito plava. Bila je _____.</i> Kakva je bila? Zašto? Što se dogodilo kapljici? Zbog čega je izgubila čistoću? Što se to zalijepilo za nju, zbog udara vjetra? (Zalijepila se nečistoća iz zraka.) Kako se kapljica osjećala kad je izgubila čistoću? Kako mi možemo pomoći kapljicama da ostanu čiste? Sada ćemo naslikati tu kapljicu kako pada i kako se u padu mijenja. Prvo ćemo naslikati pozadinu slike: čisto plavo nebo. Zatim ćemo slikati kapljicu kako pada i kako se mijenja. Prvo ćemo je naslikati kao čisto plavu (kad se tek bila odvojila od oblaka) pa zagasito plavu (kad ju je vjetar odgurnuo na jednu stranu) pa još zagasitije plavu (kad ju je vjetar odgurnuo na drugu stranu) i tako sve zagasitije plavu... Zadatak je miješanja boja za učenike vrlo zahtjevan zbog čega ih trebamo uputiti i objasniti im kako će postići zagasite boje. To ćemo im postupno objašnjavati u fazi likovne realizacije.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencije u priridoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. uku B.1.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID A.B.C.D.2.1.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo temperama slikati kapljicu kiše kako, padajući na tlo, gubi svoju čistoću. To ćemo prikazati zagasitim tonovima boje. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Objašnjavamo: Na jednu stranu palete istisnite čistu plavu boju, a na drugoj strani palete zamiješajte sivu. Neka siva bude s više bijele, a malo crne u njoj. Naslikajte pozadinu čistom plavom bojom – čisto nebo. Na vrhu papira naslikajte kapljicu kao čisto plavu (kad se tek odvojila od oblaka). Zatim ćemo je slikati u fazama, kako postaje sve zagasitije plava. Ovako: u čistu boju dodajte malo sive boje kako biste dobili zagasitu boju te njome naslikajte sljedeću fazu kapljice. Nadalje, na paleti u već dobivenu zagasitu boju dodajte još toliko malo sive da biste dobili još zagasitiju boju. Tom bojom naslikajte sljedeću fazu kapljice. U tu zagasitu plavu ponovno dodajte onoliko sive boje koliko ste dodali prvi i drugi put i tako radite za svaku sljedeću fazu kapljice, sve dok svu preostalu sivu ne dodate u zagasitu plavu boju.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.1. HJ A.2.1.	individualni, frontalni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Postoji li neki rad s više tonova zagasite plave? Ima li opnašanja tuđih rješenja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku B.1.4. uku A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 11.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	ČISTOĆA BOJE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: nevizualni – UGODNI I NEUGODNI OSJEĆAJI NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: čistoća boje, jarke i zagasite boje LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERA		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	kolaž različitih čistoća boja, ploča, kreda, reprodukcija djela (Joan Gris: <i>Zdjela s voćem, staklo i limun (mrtva priroda s novinama)</i> , 1916.)		
KORELACIJA:	Sat razrednika: osjećaji		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE ČISTOĆA BOJE ČISTE BOJE = JAKE BOJE NEČISTE BOJE = ZAGASITE BOJE		UČENIČKI RADOVI <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrivna boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Njome možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Kad želimo dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati. Pokazujemo miješanje boja na paleti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK B.2.1. uku D.1.1.1. zdr A.1.3. osr A.1.4. HJ A.2.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo o čistoći boje: Kako boja gubi svoju čistoću? Kad joj dodamo sivu boju. Ako dodamo malo sive boje, ona postaje nečistija, odnosno zagasitija. Kad joj dodamo malo više sive boje, ona postaje nečistija, odnosno zagasitija. Što je više sive u boji, to je boja manje čista, jarka i postaje sve nečistija, zagasitija. Na ploču stavljamo nekoliko nijansi zagasite boje (iste boje), a učenici moraju poredati boje: od najčišće do najzagasitije.</p> <p>Ponavljamo o čistim i zagasitim bojama uz igru. Učiteljica/učitelj pokazuje čiste i zagasite boje. Ako je pokazana čista boja, učenici će čučnuti, a ako je pokazana zagasita boja, učenici će ustati. Tko pogriješi, ispada iz igre.</p> <p>Slijedi malo zahtjevnija igra. Ako je pokazana čista boja, učenik mora reći da je to čista boja, u učionici pronaći još jednu čistu boju i dotaknuti je. Ako je pokazana zagasita boja, učenik mora reći da je to zagasita boja, pronaći još jedan primjer zagasiti boje i dotaknuti je.</p> <p>Razgovaramo o tome kako smo se osjećali dok smo se igrali: Kako ste se osjećali dok ste se igrali? Kako se inače osjećate kad se igrate? Kako se osjećate kad pobijedite u nekoj igri, a kako kad izgubite? Kako se danas osjećate? Osjećaje možemo podijeliti na ugodne i neugodne. Važno je znati da su nam i ugodni i neugodni osjećaji potrebni. Odlično je kad osjećamo ugodne osjećaje, ali je normalno ako katkad osjećamo i neugodne osjećaje. Samo nije u redu povrijediti nekoga zato što smo, na primjer, ljutiti ili slično. Učiteljica/učitelj na ploču aplicira listiće (razbacani po ploči) na kojima su napisani osjećaji, a učenici će ih podijeliti na ugodne i neugodne: nada, sreća, zadovoljstvo, ljubav, ljutnja, tuga, ljubomora, strah, žalost. Jeste li se kada ovako osjećali? Prisjetite se kada i zašto. Koje ste osjećaje danas doživjeli? Kako se osjećate upravo sada? Neki se osjećaju zadovoljno jer su dobili peticu, drugi se osjećaju malo manje zadovoljno. Neki su sretni, neki tužni. Neki su jako tužni, a neki samo malo. Naslikat ćete osjećaje koje ste doživjeli tako da ćete ugodne osjećaje prikazati čistim bojama, a neugodne nečistima, zagasitim bojama. Ovisno o tome koliko ste snažno osjetili ugodni osjećaj, toliko će čista biti vaša boja, odnosno ovisno o tome koliko ste snažno osjetili neugodne osjećaje, toliko će zagasita biti vaša boja na papiru.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, socijalna kompetencija.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.1. osr A.1.2. osr B.1.2. uku D.1.2. uku A.1.4. uku D.1.1. zdr. B.1.2.B. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo temperama slikati svoje osjećaje. Ugodne osjećaje prikazat ćemo jarkim bojama, a neugodne zagasitima. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici rade samostalno. Po potrebi pomažemo. Podsjećamo kako dobivamo zagasite boje. Predlažemo da mogu podijeliti papir na dva dijela pa na jednome naslikati ugodne, a na drugome neugodne osjećaje. Podsjećamo da ne slikamo ljude, lica ni bilo što prepoznatljivo, nego samo boje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	individualni, frontalni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Dopuštamo da učenici objasne svoje radove. Imamo li koji rad s mnogo zagasitih boja? Imamo li neki rad s mnogo čistih boja, a malo zagasitih? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK B.2.1. LK A.2.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 12.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: TOPLO – HLADNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – NEOBIČNA URA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: tople i hladne boje, kontrast: toplo – hladno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: prepoznaje različite namjene urbanog prostora; kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...); razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama; - uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima; koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije ura, kolaž u toplim i hladnim bojama, ploča, kreda, reprodukcija djela (Paul Klee: <i>Zlatna ribica</i> , 1925.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: ura		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE KONTRAST: TOPLO – HLADNO KONTRAST = SUPROTNOST <i>fotografija</i> <i>reprodukcija</i> TOPLE BOJE <i>ure</i> HLADNE BOJE		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir, kolažni papir, crni flomaster, škare i ljepilo.		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo slikanje kolažem. Kolaž je slikarska tehnika u kojoj rabimo različite materijale koje rezanjem, trganjem i lijepljenjem nanosimo na plohu. Mi se koristimo kolažnim papirom.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.1.2. osr A.1.4. uku D.1.1. zdr A.1.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Prisjećamo se što smo učili o kontrastu toplih i hladnih boja: Ljudi različito doživljavaju boje, ali je dokazano da neke boje djeluju toplije, a druge hladnije. Iako nas one doista ne griju i ne hlade, one nas ipak podsjećaju na toplinu. Toplo je suprotno hladnomu pa su i tople boje suprotne hladnim bojama. One su u kontrastu. Prisjetimo se: kontrast znači suprotnost. Na ploči su aplicirani kolažni papiri toplih i hladnih boja (nepravilno raspoređeni). Poigramo se. Učiteljica/učitelj pokazuje boje. Ako je boja koju pokaže topla, učenici će ustati, a ako je hladna, učenici će čučnuti. Zatim zadajemo nekolicini učenika da pravilno rasporede kolažne papire u dva stupca: tople boje i hladne boje.</p> <p>Učenicima sada pokazujemo fotografije različitih ura. Opisujemo ih. Čitamo koliko je sati prikazano na njima. Po čemu su ove ure slične, a po čemu različite? Danas ćemo mi naslikati jednu neobičnu uru, kakvu još nitko nije vidio. Bit će to ura neobičnoga oblika i šara, ali bit će neobična i po tome što će na njoj biti prikazani i sati i minute. Od kolaža hladnih boja izrezat ćemo 12 likova podjednakih veličina i na svakome liku crnim flomasterom napisati brojeve od 1 do 12 jer su to brojevi koji na uri označavaju sate. Likovi moraju biti dovoljno mali da svi stanu na papir, a dovoljno veliki da se na njima vide napisane brojke. Zatim ćemo od kolaža toplih boja izrezati 12 likova podjednakih veličina i na svakome napisati brojeve: 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60 jer su to brojevi koji na uri označavaju minute. Nakon toga ćemo od likova složiti neobičnu uru. Naravno, da bi ura bila kompletna, morat ćemo dodati kazaljke i podlogu – oblik ure. Dakle, prvo ćemo izrezati oblik velike ure koju ćemo zalijepiti na papir. Zatim ćemo prema rubovima kružno poslagati likove koji označavaju sate i oko njih, također kružno, poslagati likove koji označavaju minute. Minute mogu biti uza sam rub ure ili čak mogu malo izlaziti preko ruba. Dok objašnjavamo, skiciramo na ploču klasičan prikaz ure, samo dodajemo likove (npr. kružice) izvan kruga klasične ure, na kojima pišu minute. Upozoravamo učenike da ne kopiraju uru koju smo skicirali na ploči. Ona služi samo za pomoć, a njihov je zadatak da osmisle neobičnu uru, neobičnoga oblika, ali s vjernim prikazom sati i minuta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija u prirodoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. PID A.2.2. uku D.1.1. uku A.1.3. uku C.1.3. MAT C.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kolažem slikati neobičnu uru, i to tako da prikažemo toplo – hladni kontrast. Brojeve ćemo napisati crnim flomasterom. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kakva je oblika ura? Je li neobična? Kakve je boje? Tople ili hladne? Kakve su kazaljke? Jesu li kazaljke u toplo – hladnome kontrastu s podlogom? Tako će više doći do izražaja! Jesu li na uri vjerno prikazani sati i minute? Jesu li sati prikazani hladnim, a minute toplim bojama? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. HJ A.2.1. osr A.1.4. uku A.1.3. uku B.1.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Koje su tople boje? Koje su hladne boje? Što je kontrast? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Ima li oponašanja tuđih rješenja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 13.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST CRTA PO KARAKTERU		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ČIZMA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – CRTANJE LIKOVNI PROBLEMI: suprotnost (kontrast) crta, meka crta, tvrda crta, debela crta, tanka crta, isprekidana crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TUŠ, PERO I KIST		
NAČINI RADA:	prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	čizma ili fotografija čizme (s vezicama), ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Vincent van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: blagdan		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE		UČENIČKI RADOVI	
KONTRAST CRTA			
SUPROTNOST = KONTRAST	<i>fotografija čizme</i>	<i>reprodukcija</i>	
			

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: tuš, pero i kist, glatki papir za crtanje i podlogu za zaštitu stola. Odabiremo i pripremamo čizmu koju ćemo crtati. Dobro je da čizma na sebi ima detalje (npr. vezice) kako bi crtež bio bogatiji. Učiteljica/učitelj će na papiriće nacrtati nekoliko crta različitih po toku i karakteru i postaviti ih na različita mjesta u učionici. Također treba na papiriće ispisati one riječi koje odgovaraju toku i karakteru crta, primjerice: ravna, isprekidana, zakrivljena, izlomljena, debela ravna, tanka ravna, duga zakrivljena, kratka zakrivljena itd. i staviti ih u vrećicu.</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo učenicima način crtanja tušem, perom i kistom. Crtamo na glatkoj strani papira kako bi pero što lakše klizilo. Pero držimo držalom i umačemo ga u tuš, a promjenom pritiska pera o podlogu mijenjamo debljinu crte. Objašnjavamo kako nije loše ako tuš kapne na papir. Kist ostavlja mnogo deblji trag od pera, a njime možemo stvarati i plohe.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. uku D.1.1. MAT C.2.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Ponavljamo o crtama po toku i karakteru igrom. Učiteljica/učitelj prije sata na papiriće nacrtava nekoliko crta različitih po toku i karakteru i postavi ih na različita mjesta u učionici. Također ispiše na papiriće one riječi koje odgovaraju toku i karakteru crta: ravna, isprekidana, zakrivljena, izlomljena, debela ravna, tanka ravna, duga zakrivljena, kratka zakrivljena itd. i stavi ih u vrećicu. Učiteljica/učitelj proziva nekoliko učenika, jednoga po jednoga, i svakoga upućuje na izvlačenje jednoga papirića iz vrećice. Učenik/učenica izvlači papirić iz vrećice, čita što piše na papiriću i zatim pronalazi takvu crtu koja je nacrtana na jednome od papirića u učionici.</p> <p>Tražili smo crte koje su različite po toku i po karakteru. Po toku mogu biti ravne, zakrivljene i izlomljene. Po karakteru mogu biti tanke, debele, duge, kratke, oštre, neoštre, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane. Do sada smo naučili i to da crte mogu biti obrisne i gradbene.</p> <p>Kakva je debela crta u odnosu na tanku? Ona joj je suprotna. Kažemo da su te crte u kontrastu. Kontrast je vrlo naglašena različitost.</p> <p>Pred učenike iznosimo čizmu koju smo prije sata odabrali za crtanje. Stavljamo je na povišenu podlogu da je svi učenici mogu vidjeti. Pitamo učenike na što ih čizmica podsjeća. Ako se ne sjete sv. Nikole, možemo pojmu <i>čizmica</i> pridodati pojam pokloni.</p> <p>Upućujemo na promatranje i opisivanje čizme. Je li visoka, niska, uska ili široka? Kakva je oblika? Od kojih se dijelova sastoji? Gdje su ravni, a gdje zaobljeni rubovi? Kakve detalje uočavate? Ako ima vezice, pitamo kakvim crtama možemo nacrtati vezice? Je li čizma negdje svjetlija, a na nekim dijelovima tamnija? To ćemo izraziti svjetlijim i tamnijim, mekim i tvrdim ili tankim i debelim crtama... Pitanjima ih potičemo da uoče sve nabore, šavove, vezice, rupice, potplat, sve sjene, preklapanja itd.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. LK B.2.1. uku D.1.1. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1. osr C.1.4.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo tušem, perom i kistom nacrtati čizmu izražavajući kontrast različitih crta. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju čizmu. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije. Je li visoka, niska, uska ili široka? Kakva je oblika? Od kojih se dijelova sastoji? Gdje su ravni, a gdje zaobljeni rubovi? Kakve detalje uočavate? Ako ima vezice, pitamo kakvim ih crtama možemo nacrtati. Je li čizma negdje svjetlija, a na nekim dijelovima tamnija? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. HJ A.2.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (Vincent van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Na kojemu je crtežu vidljiv kontrast crta? Što je kontrast? Pokaži crte koje su u kontrastu. Uočavamo li koji rad maštovite izvedbe? Pokušajmo opisati jedan crtež i prema opisu pogoditi o kojemu se crtežu radi.</p> <p>Promatraju reprodukciju i uočavaju kontrast crta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK B.2.1. uku C.1.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 14.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	ODNOS SLIKE I TEKSTA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – BOŽIČNA ČESTITKA NASTAVNO PODRUČJE: primijenjeno oblikovanje – DIZAJN LIKOVNI PROBLEMI: poruka LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: FLOMASTERI, VODENE BOJE		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: prepoznaje različite namjene urbanog prostora; kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...); razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama; - uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima; koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkog djela (Zvonimir Lončarić: 4. Animafest, 1980.)		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: pisanje čestitke		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE ODNOS SLIKE I TEKSTA <i>primjeri odnosa slike i teksta</i> <i>reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: flomaster, papir za vodene boje, papir za flomaster i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Učiteljica/učitelj unaprijed će pripremiti manji format papira primjeren za čestitku (čestitka će biti u obliku dopisnice: sve se nalazi na jednoj strani) i još manje formate papira (običan ili za flomaster) na kojemu će učenici pisati tekst.</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se kombiniraju dvije tehnike: flomaster i vodene boje. Flomasterom ćemo crtati, a vodenim bojama slikati. Možemo prvo crtati pa slikati ili obratno. Flomaster se razlijeva u dodiru s vodenim bojama. To je u redu i čak vrlo poželjno. Međutim, treba ipak biti pažljiv. Crtamo li na sliku, dobro je ostaviti da se malo osuši. Slikamo li na crtež, dobro je slikati s manje vode te pažljivo uz crtu nacrtanu flomasterom. Malo je razlijevanja flomastera poželjno, ali nam ipak mora ostati prepoznatljivo što je nacrtano i naslikano.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.2. uku D.1.1. zdr A.1.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učenici promatraju primjere različitih odnosa slike i teksta: iz slikovnice, udžbenika, reklame, čestitke i slično. Na svakome primjeru različit je odnos slike i teksta. Za svaki primjer postavljamo pitanja: Kakav su slova na primjeru? Koja je funkcija slova? Je li to naslov, dio priče, poruka ili slično? U kojemu je odnosu tekst sa slikom? Čega ima više: teksta ili slike?</p> <p>Razgovaramo o tome na koji se način čestita Božić, Nova godina, Uskrs ili rođendan. Promatramo čestitke. Opisujemo ih: Što je na čestitki? Kakav je odnos slike i teksta? Čega ima više?</p> <p>Danas ćemo i mi izraditi čestitke za Božić. Naslikat ćemo sliku i napisati tekst. Pazit ćemo na odnos slike i teksta. Što sve možemo naslikati kao božićni motiv? Učiteljica/učitelj pokazuje božićne motive i upućuje učenike na to da odaberu samo jedan motiv koji će naslikati na čestitki. Sliku ćete naslikati na papiru koji ste dobili, a tekst na drugome papiru. Tekst ćete izrezati i zalijepiti na čestitku. Pažljivo ćete promotriti kako sve možete rasporediti riječi na svoju čestitku (ispod, iznad ili oko slike). Tek kad se odlučite kako želite da tekst bude raspoređen na čestitki, lijepite ga.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK C.2.1. LK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.4. HJ A.2.5. PID C.2.1. osr C.1.4. uku A.1.3. uku C.1.3.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo flomasterima i vodenim bojama dizajnirati čestitku za Božić pazeći na odnos slike i teksta. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade. Prema potrebi razgovaramo s njima i potičemo ih na rad.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. osr C.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Zauzima li u slikovnici više mjesta slika ili tekst? A na reklami? A u vašim čestitkama? Koja je čestitka posebna, drukčija od drugih? Opišimo jednu čestitku i pokušajmo pogoditi o kojoj se čestitki radi. Pogledajmo reprodukciju umjetničkoga djela. Što je prikazano? Kakav je odnos slike i teksta?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.1. uku B.1.4. uku A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 15.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – BOŽIČNO DRVCE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – SLIKANJE LIKOVNI PROBLEMI: kontrast, suprotnost: svijetlo – tamno, ton LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: VODENE BOJE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBLCI NASTAVE:	<u>frontalni</u> , <u>individualni</u> , rad u paru, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Zvonimir Lončarić: 4. Animafest, 1980.)		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: pisanje čestitke		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša		
PLAN PLOČE		UČENIČKI RADOVI	
<p style="text-align: center;">KONTRAST SVIJETLO – TAMNO</p> <p>KONTRAST = SUPROTNOST <i>fotografije osvjetljenoga</i> reprodukcija TONOVI BOJA: <i>božićnog drvca u</i> svijetli <i>zamračenoj prostoriji</i> tamni</p>		<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir za vodene boje, vodene boje, kist i vodu, papirnate maramice.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo slikanje vodenim bojama. Za slikanje vodenim bojama upotrebljavamo meki kist. Kist umočimo najprije u vodu, zatim u boju. Boju nanosimo na hrapavu stranu papira. Više vode daje svjetliju, a manje vode tamniju boju. Vodena se boja razlijeva. Ako ne želimo da se previše razlijeva na papiru, možemo višak vode s kista odstraniti u papirnatu maramicu. Boje se na slici mogu prelijevati jedna u drugu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.2. uku D.1.1.1. zdr A.1.3. osr A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo što je kontrast: Kakve smo sve kontraste spominjali tijekom godine? Kontrast crta prema karakteru, kontrast površina, kontrast: toplo – hladno, kontrast: svijetlo – tamno. Prisjetimo se što je kontrast svijetlo – tamno. To je kontrast između više boja svijetlih i tamnih tonova ili kontrast jedne boje svijetlih i tamnih tonova. Ponovimo kako dobivamo svijetle tonove neke boje. Tako što boju pomiješamo s bijelom. Kako dobivamo tamne tonove neke boje? Tako što je pomiješamo s crnom. Kad slikamo vodenim bojama, svjetliji ton možemo dobiti ako boji dodamo više vode. Učiteljica/učitelj demonstrira i objašnjava: više vode, a manje boje daje svjetliji ton. Manje vode, a više boje daje tamniji ton.</p> <p>Učiteljica/učitelj pokazuje tonove jedne boje na kolažnim papirima. Stavlja ih na ploču i zadaje: Poredajte tonove boje od najsvjetlije do najtamnije tona. Sada izdvojite dva tona boje koji su u kontrastu: svijetlo – tamno.</p> <p>Koji se blagdan bliži? Tko slavi Božić? Što se ukrašava? Kako se kiti božićno drvce? Što se stavlja na bor? Kao ukras neki ljudi stavljaju i lampice. Kada se pale lampice na boru? U mraku ili polumraku, odnosno u zamračenoj prostoriji, lampice na boru lijepo dolaze do izražaja. Što mislite zašto? Zbog kontrasta: svijetlo – tamno. Jeste li vidjeli božićno drvce okićeno lampicama? Prisjetite se kako izgleda. Kakve je boje božićno drvce tada? Ono je tamno, tamnozeleno. Danas ćemo slikati božićno drvce u mraku/polumraku okićeno svjetlećim lampicama. Učenicima pokazujemo nekoliko fotografija božićnoga drvca okićenoga svjetlećim lampicama. Božićno drvce i pozadinu, prostoriju u kojoj se nalazi, naslikat ćemo tamnim tonovima. Lampice na božićnome drvcu naslikat ćemo svijetlim tonovima. Papir ćemo okrenuti okomito. Najprije možemo olovkom laganim pritiskom naznačiti gdje ćemo naslikati božićno drvce i gdje će nam na slici biti lampice na njemu. Zatim ćemo naslikati svijetlim tonovima lampice, pričekati kratko da se osuši taj dio slike, a tek onda tamnim tonovima drvce i pozadinu. Slikajući vodenim bojama, možemo neke dijelove papira ostaviti i prazne, neoslikane. Slike naslikane vodenim bojama obično su lagane, prozirne...</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija u prirodoslovlju.</i></p>	<p>LK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1. osr B.1.1. osr C.1.4. uku D.1.1. uku A.1.3.</p>	<p>frontalni, individualni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo vodenim bojama slikati božićno drvce s lampicama tako da prikazemo kontrast svijetlo – tamno. Svijetlim tonovima naslikat ćemo lampice, a tamnim tonovima drvce i pozadinu. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kako zamišljaš da je božićno drvce okićeno? Kako možemo dobiti svijetle tonove, a kako tamne? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. uku A.1.3.</p>	<p>individualni</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Ima li oponašanja tuđih rješenja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kao učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK C.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku B.1.4. uku A.1.4.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 16.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PAHULJICE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi - CRTANJE LIKOVNI PROBLEMI: gradbena crta, otvorena crta, zatvorena crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: FLOMASTER I VODENE BOJE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije pahuljica, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zima		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE <p style="text-align: center;">GRADBENA CRTA</p> <i>fotografije pahuljica</i> <i>reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: flomaster (hladne boje), vodene boje, kist i vodu, papir za crtanje (hrapaviji bijeli papir) i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola.</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se kombiniraju dvije tehnike: flomaster i vodene boje: Flomasterom crtamo, a vodenim bojama slikamo. Danas ćemo crtati, a vodena boja poslužit će nam samo za slikanje pozadine. Dakle, prvo ćemo naslikati pozadinu, pričekati da se pozadina osuši, a zatim ćemo crtati flomasterom.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.1. zdr A.1.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učiteljica/učitelj učenike upućuje na slikanje pozadine: Najprije ćemo naslikati pozadinu, i to tako što ćemo odabrati jednu hladnu boju i njome oslikati cijeli papir. Potrebno je koristiti se debelim kistom kako bismo što prije naslikali pozadinu. Također je dobro slikati s više vode i manje boje da nam pozadina bude lagana, prozračna, nježna i nenametljiva. Slikamo brzo i nije bitno da bude precizno i da svaki djelić papira bude prekriven bojom. Negdje, između poteza kista, može ostati i bijeli papir. Učenici bi trebali biti brzo gotovi s tom radnjom. Uputit ćemo ih da ostave papire na svojoj klupi da se osuše. Tek tada prelazimo na motivaciju.</p> <p>Kratko ponavljamo kakve sve crte mogu biti po toku i karakteru te što znaju o obrisnim i gradbenim crtama.</p> <p>Obrisnu crtu nazvali smo vanjska crta. To je crta koja ocrta ili opisuje vanjski rub oblika ili likova. Gradbene crte možemo nazvati unutrašnje crte. One svojim smjerom, rasporedom i gustoćom iznutra grade neki oblik.</p> <p>Koje je sada godišnje doba? Što vam je prvo prisjećanje na zimu? Volite li se igrati na ____? Učenici će vjerojatno odgovoriti: na snijegu. Što je to snijeg? Od čega se sastoji? Učenicima pokazujemo fotografije pahuljica snijega. Ovako izgledaju pahuljice snijega kad bismo ih mogli vidjeti uvećane. Promatramo pahuljice i opisujemo ih. Svaka je pahuljica različita. Iste su samo po tome što se svaka sastoji od šest krakova. Danas ćemo crtati različite pahuljice. Odabrat ćemo flomastere hladnih boja i crtati na već oslikanu i osušenu pozadinu. Hoćemo li pahuljice crtati obrisnom ili gradbenim crtama? Crtat ćemo nekoliko pahuljica: poput pahuljica na fotografijama, ali i nekoliko svojih koje ćemo sami zamisliti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT B.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID A.2.1. PID B.2.2.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo flomasterom crtati pahuljice gradbenim crtama. Crtat ćemo ih na prethodno vodenom bojom oslikanoj i osušenoj podlozi. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju pahuljice s fotografija. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Koliko krakova ima pahuljica? Je li svaka pahuljica različita? Imaš li različite crte? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: kompetencija učenja te kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku B.1.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Kako se zove crta koja opisuje vanjski rub oblika? Kako se zovu crte koje grade oblik iznutra prema van? Učenici promatraju reprodukciju i uočavaju obrise i gradbene crte na njoj. Potom promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi ostvarili zadatak. Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad originalne izvedbe? Tko ima različite crte na svome crtežu?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti te kompetencije kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. osr B.1.2. uku C.1.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 17.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: TOPLO – HLADNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: nevizualni – OSJEĆAJ TOPLINE I HLADNOĆE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – SLIKANJE LIKOVNI PROBLEMI: tople i hladne boje, kontrast: toplo – hladno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERE		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženg truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	kolaž u toplim i hladnim bojama, ploča, kreda, reprodukcija djela (Paul Klee: <i>Zlatna ribica</i> , 1925.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zima		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE <p style="text-align: center;">KONTRAST: TOPLO - HLADNO</p> KONTRAST = SUPROTNOST <i>reprodukcija</i> BOJE: tople boje hladne boje		UČENIČKI RADOVI <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 80px; margin: 5px;"></div> </div>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrivna boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Temperom možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Želimo li dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati. Pokazujemo miješanje boja na paleti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.2. uku D.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr A.1.4.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Od kolaža toplih i hladnih boja izrezali smo oblik kućice i stavili na ploču. Učenicima pokazujemo kućice toplih i hladnih boja i prisjećamo se priče o mačkicama koje su se igrale na snijegu, pale u hladnu vodu pa promrzle od hladnoće. Trebamo ih smjestiti u tople kućice. Koje? U crvenu, žutu i narančastu jer one djeluju toplo. Ponavljamo: Ljudi različito doživljavaju boje, ali je dokazano da neke boje djeluju toplije, a druge hladnije. Iako nas one doista ne griju i ne hlade, one nas ipak podsjećaju na toplinu. Što je toplo? Vatra, sunce... A kakve su boje? Što je hladno? Led, voda... Kakve je boje?</p> <p>Toplo je suprotno hladnomu pa su i tople boje suprotne hladnim bojama. One su u kontrastu. Prisjetimo se: kontrast znači suprotnost.</p> <p>Povezujemo razgovor o toplome i hladnome sa sadržajem o zimi iz nastavnoga predmeta Prirode i društva: Koje je godišnje doba? Po čemu možemo zaključiti da je zima? Kako osjećate da je zima? Što osjećate kad izađete van? (Hladnoću.) Kakav je osjećaj biti vani, na snijegu, vjetru, hladnoći? Je li to ugodan ili neugodan osjećaj? Kako se vaše tijelo ponaša kad mu je hladno? Je li tijelo opušteno ili zgrčeno, lagano ili teško? Zašto se kaže da zima grize? Kakav je osjećaj vjetra na obrazima, snijega na golim rukama...? A što nas grije? Kako se grijemo zimi? Kakav je osjećaj topline? Kako se osjećate kad vam je toplo? Kako se vaše tijelo ponaša kada mu je toplo? Je li tijelo opušteno ili zgrčeno, lagano ili teško? Učiteljica/učitelj na ploču stavlja riječi: oštro – neoštro, tvrdo – meko, zgrčeno – opušteno, lagano – teško, mokro – suho... i slične riječi. To su kontrasti. Koju riječ iz pojedinoga kontrasta možemo pridružiti toplomu, a koju hladnomu osjećaju? Neka svatko za sebe, i u sebi, razvrsta te riječi u toplo ili u hladno, npr. oštro je hladno, a neoštro je toplo. Kako bismo mogli naslikati osjećaj topline i osjećaj hladnoće? Možemo li vidjeti osjećaj? Ne možemo ga vidjeti, ali danas ćemo osjećaje prikazati toplim i hladnim bojama.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija u prirodoslovlju.</i></p>	<p>LK A.2.1. osr A.1.1. osr B.1.1. uku A.1.4. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. TZK A.2.1. PID B.2.2. PID B.2.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5.</p>	<p>frontalni, individualni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo temperama slikati osjećaj topline i hladnoće kontrastom toplih i hladnih boja. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Ne slikamo ništa što inače možemo vidjeti! Ne slikamo šal, rukavice, snijeg... Samo ćemo bojama, mrljama, potezima, pa i nekim neprepoznatljivim oblicima (oblim, uglatim, oštrim...) slikati osjećaj topline i osjećaj hladnoće. Kakvim potezima kista možeš prikazati oštru hladnoću? Kako možeš prikazati osjećaj mokroga i hladnoga? Kako možeš prikazati osjećaj ugodne topline, osjećaj opuštenosti u tijelu kad ti je toplo? Gdje ćeš na papiru naslikati toplo, a gdje hladno? Koliko će mjesta na papiru zauzeti osjećaj topline, a koliko hladnoće? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: kompetencija učenja te kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.3.</p>	<p>individualni</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Koje su tople boje? Koje su hladne boje? Što je kontrast? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK A.2.1. LK B.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 18.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – RUŽNO PAČE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – CRTANJE LIKOVNI PROBLEMI: gradbena crta, obrisna crta, otvorena crta, zatvorena crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: UGLJEN		
NAČINI RADA:	prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnoga života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije pačića, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: M. Lovrić, <i>Ružno pače</i> (crtani film)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE GRADBENA CRTA <i>fotografije pačića</i> <i>reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: ugljen, papir za crtanje (hrapaviji bijeli papir) i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se crta ugljenom. Ugljen je vrlo meko crtaće sredstvo. Njime možemo izvlačiti crte različite debljine i intenziteta. Različite crte dobivamo različitim položajem ugljenoga štapića u odnosu na papir. Ako želimo dobiti oštru i tanku crtu, crtamo šiljkom ugljena. Što više štapić ugljena širinom, odnosno debljinom prislanjamo na površinu papira, dobivamo sve deblje i mekše crte. Demonstriramo pred učenicima. Naglašavamo kako se ugljen zbog svoje prašnjave strukture vrlo lako briše i razmazuje po papiru i u radu njime treba biti vrlo oprezan i ne prislanjati ruku na nacrtani dio papira, odnosno gotovoga crteža. Demonstrirajući rad ugljenom, ujedno ponavljamo vrste i karakter crta (tanke, debele, meke, tvrde, ravne, isprekidane, izlomljene, zakrivljene, otvorene i zatvorene). Za rad ugljenom uzet ćemo hrapaviji bijeli papir.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. TZK A.2.1. MAT C.2.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Ponovili smo kakve sve crte mogu biti po toku i karakteru. Crte po toku su ravne, zakrivljene, izlomljene. Crte po karakteru mogu biti duge, kratke, debele, tanke, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane... Učiteljica/učitelj pokazuje crtež ili ga na ploči crta (npr. stablo) obrisnom crtom i pita kakva je to crta. Zatim isto ponavlja s gradbenom crtom. Učenici bi trebali prepoznati obrisnu i gradbenu crtu. Ponavljamo. Obrisnu crtu nazvali smo vanjska crta. To je crta koja ocrtava ili opisuje vanjski rub oblika ili likova. Gradbene crte možemo nazvati unutrašnje crte. One svojim smjerom, rasporedom i gustoćom iznutra grade neki oblik.</p> <p>Ako smo na satu medijske kulture gledali crtani film <i>Ružno pače</i>, prisjećamo se filmske priče: Tko je glavni lik? Zašto je naslov crtanoga filma <i>Ružno pače</i>? Je li pačić uistinu ružan? Učiteljica/učitelj pokazuje nekoliko fotografija pačića. Opisujemo jednoga pačića. Kakav je oblik tijela? Čime je tijelo prekriveno? Tijelo pačića prekriveno je laganim tankim perjem. Kako ono izgleda? Kakvim bismo ih crtama mogli nacrtati? Kakva je glava pačića? Što ima na glavi? Kakve su noge? Kakvim bismo crtama mogli nacrtati noge?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. LK C.2.2. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. HJ B.2.1. osr B.1.1. odr C.1.1.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo ugljenom nacrtati lik ružnoga pačića koristeći se obrisnim i gradbenim crtama. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju pačića s fotografije. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije kakav je oblik tijela, glave...? Kakvo je perje (dugo, kratko, debelo, tanko...)? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: kompetencija učenja te kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Kako se zove crta koja opisuje vanjski rub oblika? Kako se zovu crte koje grade oblik iznutra prema van? Promatraju reprodukciju i uočavaju obrisne i gradbene crte na njoj. Potom promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi ostvarili zadatak. Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad originalne izvedbe? Tko ima različite crte na svome crtežu?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK B.2.1. LK C.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku B.1.4. uku C.1.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 19.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRAFIČKI DIZAJN		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ZNAK ZA LJUBAV NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – CRTANJE LIKOVNI PROBLEMI: dizajn, vizualni znak LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: prepoznaje različite namjene urbanog prostora; kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...); razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama; - uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima; koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Zvonimir Lončarić: 4. Animafest, 1980.)		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: Valentinovo		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, zaštita i očuvanje okoliša		
PLAN PLOČE DIZAJN VIZUALNI ZNAK <i>primjeri znakova</i> <i>reprodukcija</i>	UČENIČKI RADOVI 		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: papir na kojemu ćemo slikati, kolažni papir, škare, ljepilo, olovku.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se slika kolažem. Kolaž je slikarska tehnika u kojoj se koristi različitim materijalima. Mi ćemo upotrebljavati kolažni papir koji ćemo rezati, a zatim lijepiti na podlogu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Prisjećamo se što smo učili o znakovima. Učenicima pokazujemo nekoliko primjera znakova i za svako pitamo što znači. Prisjetimo se. Znak nam na jednostavan način prenosi poruku. Ovo su vizualni znakovi jer mi te znakove vidimo. Vizualno znači vidljivo. Znak može biti i čujan.</p> <p>Mi ćemo danas dizajnirati jedan znak. Bit će to znak za nešto lijepo, a što se uskoro i slavi. Što bi to moglo biti? Što se slavi 14. 2.? (Valentinovo.) Učiteljica/učitelj objašnjava zašto se slavi Valentinovo, zatim pita učenike što je to ljubav. Kakav bi mogao biti znak za ljubav? Učenici će vjerojatno kazati srce. Učiteljica/učitelj će pitati možemo li smisliti znak za ljubav, a da u tome znaku nema slike srca? Najprije moramo pojasniti što je sve ljubav. Učiteljica/učitelj će na ploču staviti napisane riječi, a učenici će pridružiti samo one riječi koje se mogu pridružiti pojmu ljubav. (Riječi: nježnost, grubost, punoća, praznina, povezanost, samoća, lagano, teško, poletno, tromo, toplo, hladno, poljubac, udarac, zagrljaj, odbacivanje...) Svaku riječ kratko objašnjavam i govorimo primjer. Što je nježno? Cvijet, latica... Kojim geometrijskim likom možemo prikazati punoću? Primjerice krugom. Koja vas slika podsjeća na povezanost. Vjerojatno stisak ruku. Što je toplo? Koje su tople boje? Što je lagano? Što je poletno? Što je poletno i lagano? Možda leptir. (...)</p> <p>Najavljujemo da će nam te riječi biti pomoć u dizajniranju znaka za ljubav. Prisjetimo se što znači dizajn. Dizajn je oblikovanje uporabnih predmeta u neposrednome okružju. Upotrebljavat ćemo naše znakove za ljubav kad budemo htjeli nekome iz razreda znakom prenijeti poruku da ga/ju volimo kao prijatelja. Također, možemo upotrijebiti znak na plakatu za Valentinovo.</p> <p>Bitno je ponoviti da su znakovi uvijek jednostavni. Znak mora biti jednostavan, ali i jasan kako bi se što brže prepoznalo što prikazuje i znači. Znak nije slika preko cijeloga papira, on je zatvoren u neki oblik. Osmislit ćemo znak za ljubav, a to neće biti srce.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.2. osr B.1.1. uku B.1.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. zdr. B.1.2.B.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kolažem slikati i dizajnirati znak za ljubav. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritome, po potrebi, učiteljica/učitelj postavlja pitanja: Što je za tebe ljubav? Kakva je ljubav? Što si odlučio prikazati kao ljubav? Kako možeš jednostavno prikazati: nježnost, punoću, povezanost, lakoću, poletnost, toplinu, poljubac, zagrljaj...? Razumije li se što tvoj znak znači? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. HJ A.2.1. osr A.1.1. osr A.1.2. osr A.1.4. uku B.1.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Kakve smo znakove danas dizajnirali? Imamo li različite načine prikazivanja ljubavi? Je li tko možda oponašao tuđu ideju? Tko je osmislio originalan, drukčiji znak? Obratimo pozornost na umjetničko djelo Z. Lončarića: plakat za 4. Animafest. To je plakat koji najavljuje animirane filmove. Je li to jasno već iz prvoga pogleda na sliku? Kako je naslikan lik? Lik je vrlo jednostavnjen.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK B.2.1. LK C.2.1. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku B.1.4.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 20.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	ODNOS SLIKE I TEKSTA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PLAKAT ZA MASKENBAL NASTAVNO PODRUČJE: primijenjeno oblikovanje – DIZAJN LIKOVNI PROBLEMI: poruka LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ I FLOMASTER		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, rad u paru		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Zvonimir Lončarić: 4. Animafest, 1980.)		
KORELACIJA:	Hrvatski jezik: maškare		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Građanski odgoj i obrazovanje		
PLAN PLOČE ODNOS SLIKE I TEKSTA <i>primjeri odnosa slike i teksta</i>		UČENIČKI RADOVI 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: crni flomaster, veći papir (ako je moguće jer će izrađivati plakat), kolaž, ljepilo.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se kombiniraju dvije tehnike: flomaster i kolaž. Flomasterom ćemo crtati, a kolažem slikati. Danas će nam flomaster poslužiti i za pisanje teksta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Promatrajući primjere različitih odnosa slike i teksta, prisjećamo se što smo učili o tome. Na svakome primjeru različit je odnos slike i teksta. Za svaki primjer postavljamo pitanja: Kakva su slova na primjeru? Koja je funkcija slova? Je li to naslov, dio priče, poruka ili slično? U kojemu je odnosu tekst sa slikom? Čega ima više: teksta ili slike?</p> <p>Razgovaramo o plakatima. Za što nam plakat služi? Plakat nam prenosi neku poruku. Kako plakati izgledaju? Plakati izgledaju jednostavno. Slova su na plakatu velika, debela i čitljiva da ih možemo brzo i lako uočiti i pročitati. I slika je na plakatu jednostavna jer je tako lakše i brže razumijemo.</p> <p>Danas ćemo napraviti plakat kojim ćemo prenijeti poruku o jednome događaju koji će se uskoro dogoditi. Za taj događaj postajemo netko ili nešto drugo i dobro se zabavljamo. Koji je to događaj? Naravno, to je maskenbal. Razgovaramo s učenicima o tome što su maskare i maskenbal. Objašnjavamo da ćemo danas u paru izraditi plakat za makenbal. Ako se u školi organizira maskenbal ili što slično, onda će učenici napisati na plakat točne podatke: vrijeme radnje, mjesto radnje... Na plakatu ćemo slikom i tekstom poručiti drugima gdje i kada će se maskenbal održati. Odredit ćemo koliko će prostora na plakatu zauzeti slika, a koliko tekst. Kolažnim papirom naslikat ćemo maske. Zatim ćemo na posebnome kolažnom papiru flomasterom napisati naslov (npr. MASKENBAL) i ostali tekst. Naslov ćemo izrezati i zalijepiti na gornji dio plakata. Ostali tekst također ćemo izrezati i zalijepiti na plakat (ispod, pokraj ili iznad slike).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. uku A.1.4. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr C.1.4.	frontalni, individualni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kombiniranjem kolaža i flomastera dizajnirati plakat za maskenbal. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade. Prema potrebi razgovaramo s njima i potičemo ih na rad. U kojemu je odnosu tekst sa slikom? Čega ima više: teksta ili slike? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.2. goo C.1.1.	rad u paru
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Zauzima li u slikovnici više mjesta slika ili tekst? A na reklami? Na vašim plakatima? Koji je plakat originalan, drukčiji od drugih? Opišimo jedan plakat i pokušajmo prepoznati o kojemu se plakatu radi. Pogledajmo reprodukciju umjetničkoga djela. Što je prikazano? Kakav je odnos slike i teksta?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK C.2.2. LK A.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku A.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 21.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	PLOHA		
NASTAVNA TEMA:	FOTOGRAFIJA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – MAŠKARA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje KLJUČNI POJMOVI / LIKOVNI PROBLEMI: fotografija, fotograf LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ OD ČASOPISA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , <u>razlaganje</u>		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Giuseppe Arcimboldo: <i>Jesen</i> , 16. st.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zanimanja; maškare		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE FOTOGRAFIJA, FOTOGRAF <i>fotografije</i> <i>reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: papir, časopisi, škare, ljepilo i podlogu za zaštitu stola. Učenici unaprijed trebaju pripremiti okvir od kartona (karton u obliku pravokutnika izrezan poput okvira za sliku).</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se slika kolažem od časopisa. Kolaž je slikarska tehnika u kojoj se koristimo različitim materijalima: raznobojnim papirima, izrescima iz novina, časopisa, tekstilom, fotografijama, kožom, starim likovnim radovima, brusnim papirom... Danas ćemo upotrebljavati časopise. Kolaž od časopisa možemo rezati ili trgati. Želimo li dobiti glatke rubove, rezat ćemo ga. Želimo li dobiti istrpane rubove, trgat ćemo ga. Prvo ćemo sve oblike izrezati ili istrgati i zatim ih slagati po papiru. Tek kad smo zadovoljni složenim, zalijepit ćemo oblike na podlogu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. MAT C.2.2. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učenicima pokazujemo jednu sliku i jednu fotografiju. Uspoređujemo ih i određujemo što je slika, a što fotografija. Pitamo učenike jesu li oni kada fotografirali. Objašnjavamo da je fotografija slika koja nastaje fotografiranjem. Najlakše je možemo razlikovati od slike po tome što fotografija prikazuje neki prizor iz stvarnosti. To je uvijek samo dio stvarnosti uhvaćen u jednome trenutku. Tko je ulovio taj trenutak? Fotograf. Fotograf je osoba koja fotografira fotoaparatom i tako stvara fotografije. Fotograf bira samo jedan dio stvarnosti koji uokviruje fotoaparatom. Taj okvir možemo nazvati kadar. Učenici su unaprijed pripremili okvir od kartona koji će im poslužiti kao kadar. Upućujemo ih da stanu u dva reda koja su postavljena jedan nasuprot drugomu, svaki na jednoj strani učionice. Učenici iz jednoga reda okrenu se licem prema učenicima iz suprotnoga reda. Upućujemo ih da prime okvir objema rukama, a ruke ispruže ravno pred sebe. Kroz okvir gledaju jedan isječak stvarnosti – učenika koji stoji nasuprot i ostalo što stane u okvir (kadar). Sada upućujemo učenike jednoga reda (drugi red sada miruje) da se polako približavaju prema učeniku iz kadra držeći okvir cijelo vrijeme pred sobom i gledajući kroza nj. Što ste primijetili? Prizor koji promatramo kroz okvir mijenja se kad mu se približavamo. Primjerice, u početku smo vidjeli cijeloga učenika, a na kraju samo njegovo lice. I učenici iz drugoga reda napraviti će istu radnju. Nakon što smo se poigrali, učenicima pokazujemo primjere fotografija i različitih kadrova: jedan detalj na licu, glavu čovjeka, cijeloga čovjeka, više ljudi na ulici, cijeli grad... Udaljenost iz koje snimamo određeni motiv utječe na ono što će biti zabilježeno na fotografiji. I obratno. Ono što želimo snimiti utječe na to s koje ćemo udaljenosti fotografirati. Primjerice, želimo li snimiti cijeli grad, trebamo se udaljiti od njega onoliko koliko je dovoljno da ga vidimo u cijelosti. Pitamo učenike gdje su sve vidjeli neke fotografije. Jeste li vidjeli fotografije i u časopisima? Danas ćemo potražiti fotografije u časopisu. Izabrat ćemo neke fotografije i od njihovih ćemo dijelova stvoriti neobičnu maškaru. Dakle, spojiti ćemo dijelove različitih fotografija i složiti ih tako da stvorimo maškaru. Možete naslikati samo glavu maškare ili cijelu maškaru od glave do pete. Što god odlučite, slika mora biti velika – preko cijeloga papira, a ne samo u jednome dijelu papira.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. uku A.1.1. uku A.1.3. uku B.1.1. MAT C.2.2. MAT C.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kolažem od časopisa naslikati maškaru tako da je složimo od različitih dijelova fotografija. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Izrezuju fotografije iz časopisa. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj kakve sve fotografije imaš? Koje dijelove možeš iskoristiti za stvaranje maškare? Hoćeš li prikazati cijelu maškaru ili samo dio? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (Giuseppe Arcimboldo: <i>Jesen</i>, 16. st.) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Što je fotografija? Tko je fotograf? Koji je rad neobičan? U koji je rad uloženo najviše truda? Pogledajmo umjetničko djelo na ploči. Što mu je zajedničko s vašim radovima?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK B.2.2. uku A.1.4. uku C.1.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 22.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: TOPLO – HLADNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – RUKAVICE NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: tople i hladne boje, kontrast: toplo – hladno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: PASTELE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	rukavice, kolaž u toplim i hladnim bojama, ploča, kreda, reprodukcija djela (Paul Klee: <i>Zlatna ribica</i> , 1925.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zima		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE KONTRAST: TOPLO – HLADNO Tople su boje: <i>reprodukcija</i> Hladne su boje: KONTRAST = SUPROTNOST	UČENIČKI RADOVI		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir za pastele, pastele.		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo rad pastelama. Pastelama se slika. Važno je pastelama jako pritisnuti podlogu da ostavi gust i mastan trag. Želimo li da nam određena boja bude jača, vidljivija, tada prelazimo istom bojom preko prvoga sloja. Želimo li dobiti ton boje, tada bijelom ili crnom prelazimo preko prvoga sloja. Na taj način možemo primijeniti i druge načine miješanja boje. Danas nećemo miješati boje. Rabbit ćemo čiste boje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1.	frontalni,
<p>MOTIVACIJA Upućujemo na igru. Ako učiteljica/učitelj pokaže toplu boju, učenici glume da se rashlađuju lepezom; pokaže li hladnu boju, učenici glume da im je hladno. Zatim zapisujemo na ploču: <i>Tople su boje: i Hladne su boje;</i>, a učenici će primijeniti te boje (od kolažnoga papira) kao nastavak rečenice. Prisjetimo se. Toplo je suprotno hladnomu pa su i tople boje suprotne hladnim bojama. One su u kontrastu. Kontrast znači suprotnost. Povezujemo razgovor o toplome i hladnome sa sadržajem o zimi iz nastavnoga predmeta Prirode i društva. Koje je godišnje doba? Kakvo je vrijeme zimi? Kako se štitimo od hladnoće? Kako štitimo ruke od hladnoće? Nosimo rukavice. Kad ruke zaštitimo rukavicama, rukavice grijú i štite naše ruke od hladnoće. Zato ćemo danas slikati rukavice, i to lijevu i desnu rukavicu, toplim bojama, a pozadinu ćemo naslikati hladnim bojama. Nacrtat ćemo lijevu i desnu rukavicu preko cijeloga papira i ukrasiti je toplim bojama. Prozivamo jednoga učenika koji piše desnom rukom i upućujemo ga da na ploču obrisnom crtom ocrtá svoj lijevi dlan. Ovo može biti jedna rukavica. Koja? Lijeva. Sada prozivamo jednoga učenika koji piše lijevom rukom i upućujemo da ocrtá svoju desnu ruku (treba je položiti desno od nacrtane lijeve). Ovo može biti desna rukavica. Učenicima pokazujemo nekoliko rukavica i upućujemo ih na promatranje. Pozadinu možemo podijeliti na nekoliko ploha i svaku plohu obojiti drugom hladnom bojom. Možemo je ukasiti slično kao i same rukavice, samo, naravno, hladnim bojama.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija u prirodoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. PID B.2.2. PID B.2.1. osr A.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT B.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo pastelama slikati rukavice toplim bojama, a pozadinu hladnim bojama. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Jesi li naslikala/naslikao i lijevu i desnu rukavicu? Kako ćeš je ukasiti? Kakva će biti pozadina? Koje su tople, a koje hladne boje? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku A.1.3.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Koje su tople boje? Koje su hladne boje? Što je kontrast? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi ostvareni maštovitije od drugih? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku B.1.4.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 23.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	PLOHA		
NASTAVNA TEMA:	FOTOGRAFIJA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PLAKAT „NAŠ ZAVIČAJ“ NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: fotografija, fotograf LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ OD ČASOPISA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , <u>razlaganje</u>		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Giuseppe Arcimboldo: <i>Jesen</i> , 16. st.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: moj zavičaj		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE FOTOGRAFIJA, FOTOGRAF <i>fotografije</i> <i>reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: papir većih dimenzija (za plakat), časopise s fotografijama za izradu kolaža s motivima zavičaja, škare, ljepilo i podloga za zaštitu stola. Učenici unaprijed trebaju pripremiti okvir od kartona (karton u obliku pravokutnika izrezan poput okvira za sliku).</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se slika kolažem od časopisa. Kolaž je slikarska tehnika u kojoj se koristimo različitim materijalima: raznobojnim papirom, izrescima iz novina i časopisa, tekstilom, fotografijama, kožom, starim likovnim radovima, brusnim papirom... Danas ćemo upotrebljavati časopise. Kolaž od časopisa možemo rezati ili trgati. Želimo li dobiti glatke rubove, rezat ćemo ga. Želimo li dobiti istrpane rubove, trgat ćemo ga. Najprije ćemo sve oblike izrezati ili istrgati, zatim ih poslagati po papiru. Tek kad smo zadovoljni složenim, zalijepit ćemo oblike na podlogu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Učenicima pokazujemo jednu sliku i jednu fotografiju. Uspoređujemo ih i određujemo što je slika, a što fotografija. Prisjećamo se da je fotografija slika koja nastaje fotografiranjem. Najlakše je možemo razlikovati od slike po tome što fotografija prikazuje neki prizor iz stvarnosti. To je uvijek samo dio stvarnosti uhvaćen u jednome trenutku. Tko fotografira taj trenutak? Fotograf je osoba koja fotografira fotoaparatom i tako stvara fotografije. On bira samo jedan dio stvarnosti koji uokviruje fotoaparatom. Taj okvir možemo nazvati kadar. Pokazujemo učenicima dvije fotografije istoga motiva snimane s različitih pozicija. Uočavamo da su fotografije snimljene na različitoj udaljenosti i iz različitoga kuta gledanja. Prisjećamo se vježbe (gledanje kroz okvir iz različite udaljenosti) sa sata na kojemu smo učili o fotografiji. Uočili smo kako udaljenost iz koje gledamo određeni motiv utječe na ono što će biti zabilježeno na fotografiji. Vrijedi i obratna situacija. Ono što želimo snimiti, utječe na to s koje ćemo udaljenosti fotografirati. Najavljujemo da ćemo i danas pronalaziti fotografije u časopisima. Tražit ćemo samo one fotografije koje prikazuju motive našega zavičaja. Od tih fotografija izradit ćemo plakat na kojemu ćemo napisati naslov NAŠ ZAVIČAJ. Ispod naslova zalijepit ćemo fotografije svoga zavičaja. Složit ćemo fotografije u neki zanimljiv oblik. Taj oblik neka bude nešto što nas podsjeća na naš zavičaj (npr. oblik brda za brežuljkasti zavičaj). Radit ćemo u skupinama.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	<p>LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. uku B.1.1. MAT C.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID A.B.C.D.2.1.</p>	<p>individualni, frontalni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo izraditi plakat NAŠ ZAVIČAJ. Kolažem iz časopisa (različitim fotografijama) naslikat ćemo neki oblik koji nas podsjeća na naš zavičaj. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Traže fotografije u časopisima. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj kakve sve fotografije imaš? Koje fotografije možeš iskoristiti za plakat? Koji ste oblik smislili za plakat? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. HJ A.2.1. uku D.1.2. uku C.1.3.</p>	<p>rad u skupini</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (Giuseppe Arcimboldo: <i>Jesen</i>, 16. st.) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Što je fotografija? Tko je fotograf? Koji je plakat neobičan? U koji je rad uloženo najviše truda? Pogledajmo umjetničko djelo na ploči. Što mu je zajedničko s vašim radovima?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK B.2.1. LK A.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 24.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST CRTA PO KARAKTERU		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – KULTURNA USTANOVA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: suprotnost (kontrast) crta, meka crta, tvrda crta, debela crta, tanka crta, isprekidana crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: OLOVKA		
NAČINI RADA:	prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije kulturnih ustanova zavičaja, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: Čempresi u zvjezdanoj noći)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: kulturne ustanove		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE KONTRAST CRTA JEDNAKO – MONOTONIJA fotografije kulturnih reprodukcija SLIČNO – HARMONIJA ustanova SUPROTNO – KONTRAST		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: olovku, papir za crtanje i podlogu za zaštitu stola.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se crta olovkom. S obzirom na tvrdoću olovke dijelimo u tri skupine: tvrde, srednje tvrde i meke olovke. Tvrde su olovke označene slovom H (od H do 9H). Veći broj označava veću tvrdoću. Meke olovke označene su slovom B (od B do 7B). Veći broj označava veću mekoću. Srednje tvrde olovke jesu HB olovke. Na ploču stavljamo papir i demonstriramo crtanje različitih crta. Dakle, meku crtu možemo dobiti crtajući mekom olovkom, a tvrdi crtajući tvrdom olovkom. Različite crte možemo dobiti i na druge načine. Postavimo li olovku na papir uspravnije – dobivamo tanju liniju, a polegnemo li je – dobivamo deblju crtu. Ako jače pritisnemo olovku na papir, dobit ćemo tamniju i deblju crtu, a ako je slabije pritisnemo, dobit ćemo svjetliju i tanju crtu. Olovku nikad ne mrljamo prstima!</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Ponavljamo o crtama po toku i karakteru: Crte se razlikuju po toku i karakteru. Crte po toku su ravne, zakrivljene, izlomljene. Prozivamo nekoliko učenika pred ploču i upućujemo ih na crtanje ravne, zatim zakrivljene i izlomljene crte. Crte po karakteru mogu biti: tanke, debele, duge, kratke, oštre, neoštre, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane. Svaku crtu crtamo na ploču. Dosad smo naučili i to da crte mogu biti obrisne i gradbene. Prošli smo put naučili što je kontrast. Ponovimo. Na ploči crtamo crte, a učenik kojega prozovemo crta suprotnu, istu ili sličnu crtu. Nacrtamo jednu ravnu crtu laganim pritiskom krede na ploču. Učenik kojega prozovemo crta istu takvu crtu. Usporedimo te dvije crte. Obje su iste, jednake. Kako to nazivamo? Monotonija. Ispod toga učenik crta crtu prema osobnome izboru. Učiteljica/učitelj crta sličnu crtu. Usporedimo te dvije crte. Te su crte slične. Kako to nazivamo? Harmonija. Sad ponovno crtamo tanku crtu i pokraj nje jako debelu crtu (to ćemo postići tako da bočno polegnemo kredu na ploču: ne crtamo vrhom krede, nego je polegnemo). Usporedimo te crte. Jedna je jako tanka, a druga jako debela. One su suprotne. To nazivamo kontrast. Kontrast je vrlo naglašena različitost. Nakon što smo ponovili pojam kontrasta, najavljujemo da ćemo danas crtati različitim crtama, i to tako da se na crtežu vide te različitosti, da se vidi kontrast različitih crta. Crtat ćemo jednu kulturnu ustanovu iz svoga zavičaja. Učenicima pokazujemo fotografije kulturnih ustanova. Možemo li prepoznati što je na fotografijama? Što su kulturne ustanove? Povezujemo razgovor sa sadržajem nastavnoga predmeta Prirode i društva. Opisujemo svaku kulturnu ustanovu. obraćamo pozornost na detalje. Učenik će odabrati jednu kulturnu ustanovu i nacrtati je prema promatranju.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. PID C.2.1. PID A.B.C.D.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo olovkom nacrtati jednu kulturnu ustanovu izražavajući kontrast različitih crta. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju kulturnu ustanovu. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije kakav je oblik. Obrati pozornost i na detalje. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Na kojemu je crtežu vidljiv kontrast crta? Uočavamo li koji rad posebne izvedbe? Promatraju reprodukciju i uočavaju kontrast crta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku A.1.4. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 25.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	ODNOS SLIKE I TEKSTA; ČISTOĆA BOJE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PLAKAT ZA DAN VODA NASTAVNO PODRUČJE: primijenjeno oblikovanje – dizajn LIKOVNI PROBLEMI: poruka, čistoća boje, jarke i zagasite boje LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERE		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: prepoznaje različite namjene urbanog prostora; kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...); razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama; - uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima; koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, primjeri odnosa slike i teksta, reprodukcija umjetničkoga djela (Zvonimir Lončarić: 4. <i>Animafest</i> , 1980.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zaštita i čuvanje okoliša; Dan voda		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša		
PLAN PLOČE ODNOS SLIKE I TEKSTA ČISTOĆA BOJE <i>primjeri odnosa slike i teksta</i> <i>reprodukcija</i> ČISTE – JARKE BOJE NEČISTE – ZAGASITE		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrivena boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Temperom možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Kad želimo dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati. Pokazujemo miješanje boja na paleti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo o čistoći boja. Prvo pokazujemo čistu boju, zatim pokazujemo zagasite varijante te boje. Što se dogodilo s bojom? Ponavljamo. Boja gubi svoju čistoću kad joj dodamo sivu. Ako dodamo malo sive, ona postaje zagasita. Kad joj dodamo malo više sive, ona postaje zagasitija. Ako joj dodamo još više sive, ona postaje jako zagasita. Boja zapravo gubi svoju čistu boju. Što je više sive u boji, to je boja manje jarka, postaje sve zagasitija.</p> <p>Promatrajući primjere različitih odnosa slike i teksta, prisjećamo se što smo učili o tome. Na svakome primjeru različit je odnos slike i teksta. Za svaki primjer postavljamo pitanja: Kakva su slova na primjeru? Koja je funkcija slova? Je li to naslov, dio priče, poruka ili slično? U kakvu je odnosu tekst sa slikom? Čega ima više: teksta ili slike?</p> <p>Razgovaramo o plakatima. Za što nam plakat služi? Plakat nam prenosi neku poruku. Kako plakati izgledaju? Plakati izgledaju jednostavno. Slova na plakatu su velika, debela i čitljiva da ih možemo brzo i lako uočiti i pročitati. I slika na plakatu jednostavna je jer je tako lakše i brže razumijemo.</p> <p>Danas ćemo izraditi plakat kojim ćemo prenijeti poruku o danu koji obilježavamo 22. ožujka. To je Dan voda. Razgovaramo s učenicima o tome zašto obilježavamo Dan voda i zašto nam je voda važna. Na plakatu ćemo slikom i tekstom poručiti drugima da je 22. ožujka Dan voda.</p> <p>Odredit ćemo koliko će prostora na plakatu zauzeti slika, a koliko tekst. Na jednome dijelu plakata naslikat ćemo rijeku jarkim i zagasitim bojama (plavom i zelenom). Možemo naznačiti i kopno s lijeve i desne strane rijeke ako želimo. Slika mora biti jednostavna! Učenicima pokazujemo slike rijeke. Zatim ćemo preko slike ili na prazni dio papira temperom (predlažemo crvenu jer je uočljiva) napisati: 22. ožujka – DAN VODA (iznad, pokraj ili ispod slike). Dakle, slika može prekriti cijeli papir pa ćemo slova napisati iznad slike (kad se slika malo osuši). Druga mogućnost: možemo unaprijed planirati gdje će biti slika, a gdje tekst pa naslikati manju sliku i ostaviti prazni dio papira za pisanje teksta.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.2. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID A.B.C.D.1.1. odr B.1.1. odr C.1.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo dizajnirati plakat za Dan voda. Na plakatu ćemo temperama naslikati rijeku čistim i zagasitim tonovima plave i/ili zelene boje i temperom ispisati velikim tiskanim slovima 22. OŽUJKA – DAN VODA. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici rade. Prema potrebi razgovaramo s njima i potičemo ih na rad. U kakvu je odnosu tekst sa slikom? Je li slika jednostavna i jasna? Kako dobivamo zagasite boje? Gdje će biti tekst? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Zauzima li u slikovnici više mjesta slika ili tekst? A na reklamama? A na vašim plakatima? Koji je plakat poseban, drukčiji od drugih? Uočavamo li na kojemu radu više zagasitih tonova? Jesu li slike na plakatima jednostavne i jasne? Opišimo jedan plakat i pokušajmo pogoditi o kojemu se plakatu radi. Pogledajmo reprodukciju umjetničkoga djela. Što je prikazano? Kakav je odnos slike i teksta?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku C.1.1. uku A.1.4. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 26.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – VISIBABE NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: kontrast, suprotnost: svijetlo – tamno, ton LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ		
NAČINI RADA:	prema promatranju, nakon promatranja		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	kolaž u tonovima boja, ploča, kreda		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: proljetnice		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Održivi razvoj		
PLAN PLOČE KONTRAST SVIJETLO – TAMNO KONTRAST = SUPROTNOST <i>slike visibabe</i> TONOVI BOJA: svijetli tamni		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir, kolažni papir, škare i ljepilo.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se slika kolažem. Kolaž je slikarska tehnika u kojoj se koristimo različitim materijalima: raznobojnim papirima, izrescima iz novina ili časopisa, tekstilom, fotografijama, kožom, starim likovnim radovima, brusni papirom... Danas ćemo upotrebljavati kolažni papir. Kolažni papir možemo rezati ili trgati. Želimo li dobiti glatke rubove, rezat ćemo ga. Želimo li dobiti istrgane rubove, trgat ćemo ga. Danas ćemo rezati kolažni papir. Najprije ćemo sve oblike izrezati, zatim ih poslagati po papiru. Tek kad smo zadovoljni složenim, zalijepit ćemo oblike na podlogu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1. MAT C.2.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Igramo se. Učiteljica/učitelj kaže jednu boju – učenici moraju u učionici pronaći istu boju, ali koja je tonom u kontrastu. Dakle, traže kontrast između svijetlih i tamnih tonova jedne boje. Npr. učiteljica/učitelj kaže svjetloplava. Učenici traže tamnoplavu i moraju je dotaknuti (npr. nekoga tko ima tamnoplavu majicu). Ponavljamo što je kontrast. Što je kontrast? Kontrast je suprotnost. Što je kontrast? Svijetlo – tamno. To je kontrast između svijetlih i tamnih tonova jedne boje ili više boja. Prisetimo se tonova boja. Učiteljica/učitelj na ploču stavlja kolažni papir svijetlih tonova jedne boje. Kako dobivamo svijetle tonove neke boje? Tako da boju pomiješamo s bijelom. Učiteljica/učitelj na ploču stavlja kolažni papir tamnih tonova iste boje. Kako dobivamo tamne tonove neke boje? Tako da je pomiješamo s crnom. Učiteljica/učitelj izdvaja najsvjetliji i najtamniji ton iste boje. Ovo je kontrast: svijetlo – tamno. Zatim u odnos stavlja svijetli i tamni ton različitih boja. I ovo je kontrast: svijetlo – tamno. Razgovaramo o kontrastima svjetla i tame u svojoj okolini. Nabrajamo primjere: svjetlost žarulje i mrak, svjetlost krijesnice u mraku, svjetlost mobitela u mraku, svjetlost punoga Mjeseca na mračnome nebu, svjetlost svijeće u mraku. Nabrajamo kontraste svijetlih i tamnih tonova u svojoj učionici (npr. tamna ploča i svijetli zid) i u prirodi. Ima jedna bijela proljetnica koja je u još hladnoj i pomalo tamnoj šumi jako uočljiva po toj svojoj bjelini. Koja je to proljetnica? Visibaba. Učenicima pokazujemo fotografije visibabe. Opisujemo visibabe. Upućujemo da ćemo danas slikati visibabe, i to svijetlim tonovima, a pozadina će biti naslikana tamnim tonovima. Najprije ćemo naslikati pozadinu od nekoliko većih dijelova kolažnoga papira tamnijih tonova boja. Koje bismo boje mogli odabrati za pozadinu? Pomažemo. Visibabe se nalaze na zemlji (zemlja je smeđa). Nalaze se u šumi (šuma je zelena)... Nakon što naslikamo pozadinu, izrezat ćemo dijelove visibabe, npr. stabljiku, cvijet zvonastoga oblika, tri duguljaste latice... Visibaba će biti naslikana svijetlim tonovima (svjetlozelena, bijela).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. osr B.1.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT B.2.1. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID B.2.1. PID B.2.2. odr B.1.1. odr C.1.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kolažem slikati visibabe tako da prikazemo kontrast: svijetlo – tamno. Svijetlim tonovima naslikat ćemo visibabe, a tamnim tonovima pozadinu. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade samostalno uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Prvo naslikajte pozadinu. Kojim bojama možeš naslikati pozadinu? Tamnosmeđim tonovima, tamnozelenim... Kojim bojama slikaš visibabe? Svijetlim tonovima zelene boje i bijelom. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Ima li oponašanja tuđih rješenja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku B.1.4. uku C.1.1.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 27.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST CRTA PO KARAKTERU, KONTRAST TOPLO – HLADNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PISANICA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: suprotnost (kontrast) crta, meka crta, tvrda crta, debela crta, tanka crta, isprekidana crta, tople i hladne boje, kontrast: toplo – hladno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: FLOMASTER		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Zvezdana noć</i> , 1889.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: blagdani (Uskrs)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE	DIZAJN	UČENIČKI RADOVI	
KONTRAST CRTA, KONTRAST: TOPLO – HLADNO			
SUPROTNO – KONTRAST puna – isprekidana tanka – debela meka – tvrda	<i>reprodukcija</i>		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: flomaster, bijeli papir za crtanje i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola. Učiteljica/učitelj može unaprijed presaviti papir napola ili uputiti učenike da to učine uz objašnjenje da ćemo izrađivati čestitku za Uskrs.</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se crta flomasterom. Želimo li deblju crtu, treba podebljati i povući još jednu crtu, uz već nacrtanu. Ako učenici imaju flomastere s debelom i tankom stranom, mogu se time koristiti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Ponavljamo o crtama po toku i karakteru. Crte se razlikuju po toku i karakteru. Crte po toku su ravne, zakrivljene, izlomljene. Prozivamo nekoliko učenika pred ploču i upućujemo ih na crtanje ravne, zatim zakrivljene i izlomljene crte. Crte po karakteru mogu biti: tanke, debele, duge, kratke, oštre, neoštre, guste, prozirne, jednolične, nejednolične, pune i isprekidane. Svaku crtu crtamo na ploču. U kakvu su odnosu tanka i debela crta? One su suprotne. To je kontrast crta po karakteru. Prisjećamo se da je kontrast vrlo naglašena različitost. Prisjetimo se još jednoga kontrasta. Što je kontrast: toplo – hladno? To je kontrast toplih i hladnih boja. Koje su tople boje? Koje su hladne boje? Zapisujemo: <i>suprotno = kontrast</i>. Kontrast je vrlo naglašena različitost. Osim tanke i debele crte, pokažemo im kontrast meke i tvrde crte te pune i isprekidane. Učiteljica/učitelj objašnjava i kratko demonstrira što ćemo danas raditi: Danas ćemo izraditi uskrsnu čestitku. Presavinuli smo papir napola. Na prednjoj stranici čestitke olovkom ćemo nacrtati jaje. Jaje ne smije biti preveliko. Ostavite mjesto za slova koja ćemo napisati iznad. Pazite i na to da vam jaje ne bude premalo. Izrezat ćemo jaje iznutra prema van tako da nam na prednjoj stranici ostane rupa u obliku jajeta. Nakon toga ćemo izabrati dvije boje flomastera: jednu toplu i jednu hladnu. Ostale flomastere možete odložiti sa strane jer nam neće trebati. Otvorit ćemo čestitku i na desnoj stranici flomasterom crtati različite crte koje se protežu od jednoga do drugoga ruba stranice. Crte ćemo povlačiti jednom bojom, toplom ili hladnom. Primjerice, nacrtat ćemo tanku ravnu crtu, ispod nje isprekidanu crtu, ispod valovitu debelu itd. Crte treba gusto nizati jednu ispod druge. Ipak, umjereno gusto! Valja paziti na to da između crta ostane dovoljno prostora za još jednu crtu. Uskoro ćemo saznati zašto. Kad budete zatvorili čestitku, kroz rupu će se vidjeti crte koje ste nacrtali. Izgledat će kao da je na prednjoj strani čestitke nacrtana pisanica. Tada ćete drugim flomasterom crtati kroz otvor na zatvorenoj čestitki. Između nacrtanih crta ispod svake crte flomasterom druge boje nacrtat ćete crtu koja joj je suprotna, odnosno koja je u kontrastu. Crtu koju crtate kroz otvor treba crtati od jednoga ruba otvora do drugoga. Kad otvorite čestitku, vidjet će se oblik pisanice, samo bez jasne obrisne crte. Na kraju ćemo na prednjoj strani, iznad otvora, odnosno nastale pisanice, napisati SRETAN USKRS!</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. MAT C.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. uku C.1.3. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1. osr C.1.4.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo flomasterima crtati pisanicu na čestitki pazeći na kontrast crta i toplo – hladni kontrast. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj postavlja pitanja: Koje su crte po toku? Kakve sve crte po karakteru mogu biti? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. osr A.1.3. HJ A.2.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Što je bio današnji zadatak? Jesu li ga svi ostvarili? Na kojemu je radu vidljiv kontrast crta? Na kojemu je radu jako uočljiv kontrast crta? Tko je uspio nacrtati najviše različitih crta? Na kojemu su radu gusto nanizane crte? Promotrimo reprodukciju. Gdje na reprodukciji uočavate kontrast crta? Gdje na reprodukciji uočavate toplo – hladni kontrast? Pokažite.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku C.1.1. uku B.1.4. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 28.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST POVRŠINA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ZEMLJA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: kontrast površine LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KAŠIRANI PAPIR RAZLIČITIH TEKSTURA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	predmeti različitih površina: kamen, četka, spužva i slično; fotografije Zemlje, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Michelangelo Bounarroti: <i>Rob (probuđeni)</i> , 1533.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: Dan planeta Zemlja		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE	DIZAJN	UČENIČKI RADOVI	
fotografija Zemlje	KONTRAST POVRŠINA reprodukcija		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: veliki balon (jedan za svaku skupinu), novinski papir za kaširanje, papir različitih tekstura, unaprijed napravljenu smjesu za kaširanje (brašno i voda), debeli kist, dovoljno veliku kutiju koja će biti stalak za likovni rad.		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se kašira. Napušemo balon i svežemo ga. On nam služi kao kalup. Novinski papir natrgamo na trake. Položimo papir na balon i premažemo ga kistom koji smo dobro umočili u smjesu za kaširanje (u ljepilo) ili cijeli papir umočimo u smjesu pa lijepimo na balon. Kad prekrijemo cijeli balon novinskim papirom, istim postupkom slažemo još jedan sloj, a po potrebi i još jedan, ali ne više od tri sloja. Nakon toga pustimo da se sve dobro osuši. Ponekad je potrebno i više dana. Kad je sve dobro osušeno, balon možemo probušiti i kroz mali otvor izvući van.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1. zdr A.1.3.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Razgovaramo o površinama: Površina je vanjski izgled nekoga tijela. Promotrimo oko sebe. Kakve površine uočavamo? Na sat smo donijeli predmete različitih površina: kamen, četku, spužvu... Neke su glatke, neke hrapave, grube, bodljikave, sjajne itd. Upućujemo učenike da dodirnu površine tih predmeta i opišu ih. Poigrajmo se. Jedan učenik zatvara oči, a drugi bira jedan predmet koji će učenik zatvorenih očiju pokušati prepoznati. Koje su od ovih površina suprotne jedna drugoj, odnosno koje su u kontrastu? Hrapava je površina suprotna glatkoj površini. Hrapavo – glatko jest kontrast. Razgovaramo s učenicima o Danu planeta Zemlje. Obilježavamo ga 22. travnja. Zašto ga obilježavamo? Obilježavamo ga da ukažemo na ugroženost prirode i na čovjekov nemar prema njoj te na opasnost koja prijete životu na Zemlji. Zato ćemo mi danas, Zemlji u čast, oblikovati Zemlju. Radit ćemo u skupinama. Učenicima pokazujemo fotografije Zemlje. Pogledajmo i opišimo Zemlju. Kakva je oblika? Kakva joj je površina? Negdje je glatka (oceani), a negdje je hrapava (kopno). Prvo ćemo novinskim papirom napraviti oblik Zemlje, zatim ćemo dodati još jedan sloj papira različitih tekstura da prikazemo različite površine Zemlje. Poželjno je da su glatki papiri plave boje, a hrapavi boje kopna. Hrapavu površinu možemo izraziti i dodavanjem debljega sloja papira na tome dijelu, odnosno laganim gužvanjem papira na pojedinim dijelovima tako da dobijemo izdignute dijelove.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. odr B.1.1. odr C.1.1. PID B.2.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kaširanjem oblikovati Zemlju na način da prikazemo njezinu površinu i kontrast površina. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pomažemo im u tehničkoj izvedbi. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kako se kašira? Sudjelujete li svi u radu? Jeste li složni? Kako ćete prikazati površinu? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. zdr A.1.1.B uku D.1.2.	rad u skupini
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju, a učeničke radove na stol. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad različite izvedbe? Tko je na poseban način izrazio površinu? Tko ima jasno izražen kontrast površina? Pogledajte reprodukciju umjetničkoga djela. Pokažite gdje na njemu vidite različite površine.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	HJ A.2.1. HJ A.2.5. LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.2. uku C.1.1. uku B.1.4. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 29.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMENI I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	OMJERI VELIČINA MASA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – NEOBIČAN PATULJAK I DIV NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: masa, veličina masa LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KUTIJICE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema promatranju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, rad u paru		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije divova i patuljaka, ploča, kreda, reprodukcija djela (Alem Korkut: <i>Stablo</i> , 1996.)		
KORELACIJA:	Matematika: odnosi – veće, manje, jednako; Hrvatski jezik: bajka		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE ODNOSI VELIČINE MASA <i>fotografije divova i patuljaka</i> <i>reprodukcija</i>		ODNOSI U MATEMATICI veći od > manji od < 	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: kutijice različitih veličina, škare i ljepila (tekuća i ljepljive vrpce), kartonske plohe za rad (služi kao podloga na kojoj će biti likovni rad i s pomoću koje se rad može prenositi).</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se oblikuje kutijicama. Kutijice možemo rasklapati pa stavljati jednu u drugu. Možemo ih lijepiti jednu uz drugu ili jednu na drugu. Lijepimo ih ljepilom i/ili ljepljivom vrpcom. Možemo ih i preoblikovati rezanjem. Želimo li oblikovati površinu, urezujemo oblike koje možemo savijanjem izdignuti prema van. Primjerice, izrežemo li oblik trokuta koji se jednom stranicom drži za podlogu (kutijicu) i izdignemo prema van, dobili smo bodlju. Više takvih trokutića – i evo nam bodlji po cijelome tijelu! Na taj način možemo oblikovati i kosu.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Na ploču stavljamo od kolaža izrezane kvadrate. Jedan je velik, drugi malen. Uspoređujemo ih. Koji bismo znak mogli postaviti između tih dvaju kvadrata iste veličine: manje, više ili jednako? A između manjega i većega, većega i manjega? Uspoređujemo pravokutnik građen od dvaju jednakih kvadrata i kvadrat. Zaključujemo da je pravokutnik dvostruko veći od kvadrata. Objašnjavamo da su to bili likovi. Isto je i s masama, odnosno tijelima. Kojemu tijelu pripada lik kvadrata? Kocki. Kocka je zapravo masa u prostoru. Masa je punina, a prostor praznina. Učenicima pokazujemo manje i veće kocke i uspoređujemo odnose veličina masa. Potičemo učenike na navođenje nekoliko primjera veličina odnosa masa iz učionice (npr. ploča je veća od spužve, pernica je manja od torbe...) Prisjetimo se na trenutak bajki. U bajkama je sve moguće. U bajkama se pojavljuju razni likovi. Koji su od tih likova suprotni po veličini? Jedan je lik jako velik. Koji bi to lik mogao biti? A drugi je jako malen. Koji bi to lik mogao biti? Na ploču prilažemo fotografije divova i patuljaka. Patuljci i divovi bića su iz mašte. Kako izgledaju? Opišimo ih. Kako biste vi zamislili svojega diva i patuljka? Neka oni budu drukčiji od ovih koje smo sada vidjeli. Neka budu neobični, kakve još nismo susreli u bajkama. Danas ćemo u paru oblikovati neobičnoga patuljka i diva. Oblikovat ćemo ih od kutijica.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. osr B.1.2. osr A.1.3. MAT C.2.1. MAT C.2.1. TZK A.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kutijicama modelirati i graditi neobičnoga malog patuljka i velikoga diva. Izrazit ćemo veličine masa. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom po potrebi učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kako izgleda patuljak, a kako div? Patuljci obično imaju kapu na glavi. Kako možeš oblikovati kapu? (Ako je kojemu učeniku potrebna pomoć, možemo pomoći s uputom da stranice poklopca kutije može rezati u obliku trokuta, a zatim vrhove trokuta spojiti.) Kako možemo spajati kutijice? Kako ih možemo slagati (jednu uz drugu, jednu na drugu)? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. HJ A.2.1. osr A.1.4.	rad u paru
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju, a učeničke radove na stol. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? U kakvu su odnosu mase? Što je kontrast? Tko je napravio neobične likove? Usporedimo dva rada i opišimo njihove razlike. Jesu li neki radovi maštovitiji od drugih? Po čemu? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Obratimo pozornost na umjetničko djelo (Alem Korkut: <i>Stablo</i>, 1996.). Što je slično, a što različito od učeničkih radova?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK B.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku A.1.4. uku C.1.1. uku B.1.4.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 30.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMENI I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	OMJERI VELIČINA MASA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: likovno-kompozicijski elementi kao poticaj – KIP RAZLIČITIH VELIČINA MASA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: masa, veličina masa LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni; individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	ploča, kreda, reprodukcija djela (Alem Korkut: <i>Stablo</i> , 1996.)		
KORELACIJA:	Matematika: odnosi – veće, manje, jednako		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		

<p>PLAN PLOČE</p> <p style="text-align: center;">ODNOSI VELIČINE MASA</p> <p>ODNOSI U MATEMATICI: <i>reprodukcija</i></p> <p>veći od ></p> <p>manji od <</p> <div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px; margin-right: 5px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px; margin-right: 5px;"></div> </div> <p>PRVI PRAVOKUTNIK VEĆI JE OD DRUGOGA.</p>	
---	--

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: glinu, drvene štapiće, kartonske plohe za rad (služi i kao podloga na kojoj će biti likovni rad i s pomoću koje se rad može prenositi).		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo kako se modelira glinom. Glinu možemo obrađivati prstima ili plastičnim i drvenim nožićima. Možemo je modelirati, gnječiti, utiskivati, savijati, bušiti, otkidati, oduzimati i dodavati (graditi). Njzinu površinu možemo obrađivati alatom za modeliranje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. uku D.1.1. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Na ploču stavljamo od kolaža izrezane kvadrate. Jedan je velik, drugi malen. Uspoređujemo ih. Koji bismo znak mogli postaviti između dvaju kvadrata iste veličine: manje, više ili jednako? A između manjega i većega, većega i manjega? Uspoređujemo pravokutnik građen od dvaju jednakih kvadrata i kvadrat. Zaključujemo da je pravokutnik dvostruko veći od kvadrata. Objašnjavamo da su to bili likovi. Isto je i s masama, odnosno tijelima. Kojemu tijelu pripada lik kvadrata? Kocki. Kocka je zapravo masa u prostoru. Masa je punina, a prostor praznina. Učenicima pokazujemo manje i veće kocke i uspoređujemo odnose veličina masa. Potičemo učenike na navođenje nekoliko primjera veličina odnosa masa iz učionice (npr. ploča je veća od spužve, pernica je manja od torbe...).</p> <p>Najavljujemo da ćemo danas modelirati kip koji se sastoji od više dijelova različitih veličina masa. Prisjetimo se: kipovi su oblikovane mase u prostoru. Prvo ćemo napraviti dijelove toga kipa. Moramo paziti na odnose veličina. Neki će dijelovi biti veći, a neki manji. Zatim ćemo od tih masa izgraditi kip. Treba paziti na to da kip može stabilno stajati u prostoru, da ne pada. Na kraju možemo štapićem modelirati detalje na površini.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	MAT C.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. TZK A.2.1. osr A.1.3.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo glinom modelirati i graditi kip od različitih veličina masa. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Kakva su oblika i veličine mase koje radiš? Moramo paziti na odnose veličina! Što je najveće? Što je najmanje? Kako to možeš povezati u kip? Pazi, kip mora stajati stabilno. Kako to možeš izvesti? Slažeš li manje dijelove na veće? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju, a učeničke radove na stol. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Kakvi su odnosi masa? Usporedimo dvije skulpture i opišimo njihove razlike. Kako je upotrijebljena glina: je li površina hrapava, zaglađena? Jesu li neki radovi riješeni zanimljivije od drugih? Pogledajmo umjetničko djelo. Što uočavate na njemu?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.2. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 31.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMENI I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	GRAĐEVINE I TIJELA U PROSTORU		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – VAZA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje, primijenjeno oblikovanje – dizajn LIKOVNI PROBLEMI: masa, veličina masa LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINA		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, nakon promatranja		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.1. Učenik prepoznaje i u likovnome radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.1. Likovnim i vizualnim izražavanjem učenik: prepoznaje različite namjene urbanog prostora; kroz crtež ili maketu interpretira doživljaj njemu bliske urbanističke cjeline (ulica, naselje, gradska četvrt...); razlikuje i interpretira karakteristike različitih pisama; uspoređuje odnose slike i teksta u njemu bliskim medijima; koristi različite odnose slike i teksta u izražavanju vlastitih ideja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije vaza, plastična čaša, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Barbara Hepworth: <i>Šuplji oblik s bijelom unutrašnjošću</i>)		
KORELACIJA:	Majčin dan		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Osobni i socijalni razvoj; Učiti kako učiti		
PLAN PLOČE UNUTARNJI I VANJSKI PROSTOR DIZAJN <i>fotografija vaze</i>	UČENIČKI RADOVI <i>reprodukcija</i>		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: podlogu za zaštitu stola, glinu, štapiće za modeliranje i komade kartona koji će biti podloga za vazuu (da se lakše prenosi).</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo rad glinom. Glinu možemo omekšavati i zaglađivati vodom. Kad je glina omekšana vodom, možemo je lakše oblikovati. Glinu možemo mijesiti, prošupljiti, otkidati dio po dio, oduzimati i dodavati. Površinu možemo obrađivati alatom za modeliranje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.1. zdr A.1.3.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Učenike upućujemo na igru <i>Kraljica/kralj igre</i>. Učiteljica/učitelj je kraljica/kralj igre i ona/on govori: Ja sam kraljica/kralj igre i naređujem da svi dohvatite torbu s vanjske strane, stavite ruku unutar torbe; dohvatite ormar s vanjske strane, stavite ruku u ormar; dohvatite pernicu s vanjske strane, stavite ruku u pernicu... da jedan učenik (npr. Marko) dohvati čašu s vanjske strane i stavi ruku u čašu. Pitamo učenike što je bilo lako izvesti, a što teško. Zašto je bilo lako dohvatiti sve predmete s vanjske strane, a zašto je bilo teško u neke predmete staviti svoju ruku. Sigurno nije problem staviti ruku u ormar jer je ormar velik, ali u čašu je teško staviti ruku jer je čaša mala. Nastavljamo u svezi s igrom. Pitamo: Zašto je ormar velik? Zašto čaša nije velika kao ormar? Na tim primjerima učenicima objašnjavamo da ti predmeti imaju drugu namjenu pa su zato i različiti. Kako zovemo oblikovanje uporabnih predmeta u neposrednome okruženju? To zovemo dizajn. Što je zajedničko tim predmetima kojima smo se igrali? Svi ti predmeti imaju oko sebe vanjski prostor i u sebi unutarnji prostor. Što mislite zašto? Torba ima unutarnji prostor da u taj prostor stanu knjige; ormar, da u njega stanu stvari; čaša da u nju stane voda... Ti nam predmeti ne bi bili vrijedni da nemaju takav odnos unutarnjega i vanjskoga prostora. Što bi bilo kad bi vaša školska torba bila jednaka s vanjske strane, a kad je otvorite, unutra ima toliko prostora da u nju stane samo jedna gumica i jedno šiljilo? Ta nam torba ne bi bila korisna! To ne bi bila dobro dizajnirana školska torba. Svi su predmeti zapravo neka masa. Te predmete, ili da kažemo te mase, okružuje prostor s vanjske strane, ali prostor prodire i unutar mase, unutar toga predmeta. Masa je punina, prostor je praznina. Nemaju sve mase unutarnji prostor. Učenicima sada pokazujemo fotografije različitih vaza. Što prikazuju fotografije? Za što nam služe vaze? Koliko cvijeća stane u usku vazuu? Koliko u široku? Kakvo cvijeće stane u visoke vaze, a kakvo u niske vaze? Dakle, sve su ove vaze drukčije i namijenjene su za drukčije cvijeće. U malu usku vazuu možemo staviti npr. ljubičicu. U visoku usku vazuu možemo staviti ružu. U široku i veliku vazuu možemo staviti cijeli buket raznolikoga cvijeća. A kakvih su oblika ove vaze? Obratimo pozornost na to da se neke vaze u jednome dijelu sužavaju, a pri dnu su šire. Zašto su takva oblika? Širi je dio takav da u njega stane više vode, a uži dio je uzak da drži cvijeće skupljeno ili cvijet uspravno. Komu možete pokloniti cvijeće i u kojoj prilici? Hoćete li svojoj majci pokloniti cvijet za Majčin dan? Ima li vaša majka vazuu u koju može taj cvijet staviti? Hajdemo joj napraviti jednu vazuu u koju može staviti cvijet koji ćete joj vi darovati za Majčin dan.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti.</i></p>	<p>LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. uku C.1.3. MAT C.2.2. TZK A.1.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2. osr B.1.1.</p>	<p>individualni, frontalni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo glinom modelirati i dizajnirati vazuu izražavajući na njoj vanjski i unutarnji prostor. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Upućujemo ih da rade manje i deblje vaze jer bi se velike ili pretanke vaze pod svojom težinom mogle urušiti. Unutarnji prostor možete oblikovati prstima, ali i štapićima. Samo pazite da ne probijete dno vaze. Pitamo: Koliko je unutarnji prostor? Koliko cvijeća stane u taj prostor? Dovoljno je da stane jedan cvijet.</p> <p>Učenicima kojima je potrebna dodatna pomoć možemo pomoći uputama: Prvo ćemo razvaljati komadić gline u plohu (npr. u obliku kruga). Ta će ploha biti dno vaze. Zatim ćemo uzeti veći komad gline i razvaljati u valjkaste vrpce debljine kažiprsta. Prvu valjkastu vrpcu polažemo na dno vaze. Učvrstit ćemo je prstima za dno. Ostalim vrpcama gradimo vazuu dok ne dođemo do vrha. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. HJ A.2.1.</p>	<p>individualni</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju. Postavljamo pitanja: Što smo danas naučili? Gdje na skulpturi Barbare Hepworth <i>Šuplji oblik s bijelom unutrašnjosti</i> vidimo unutarnji prostor? Na šupljinama. Potom na stolu postavljamo izložbu učeničkih radova. Učenici promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi prikazali zadatak. Ističemo radove koji su posebno uspješni. Pritom na svakome radu ističemo što je posebno dobro, a što je moglo ili trebalo drukčije.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1.</p>	<p>frontalni, individualni</p>

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 32.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO; KONTRAST: TOPLO – HLADNO		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – SUNCE U SVEMIRU NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: kontrast, suprotnost: svijetlo – tamno, ton, tople i hladne boje; kontrast: toplo – hladno LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERE		
NAČINI RADA:	prema zamišljanju, prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA_	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije svemira i Sunca u svemiru, kolaž u tonovima boja, ploča, kreda, reprodukcija djela (Paul Klee: <i>Zlatna ribica</i> , 1925.)		
KORELACIJA:	Svjetski dan Sunca		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša; Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE KONTRAST: SVIJETLO – TAMNO KONTRAST = SUPROTNOST <i>fotografije Sunca u svemiru</i> reprodukcija TONOVI BOJA: SVIJETLI TAMNI		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrivna boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Temperom možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Želimo li dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati. Pokazujemo miješanje boja na paleti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo što je kontrast. Kakve smo sve kontraste spominjali tijekom godine? Kontrast crta prema karakteru, kontrast površina, kontrast toplo – hladno, kontrast svijetlo – tamno. Prisjetimo se što je to kontrast svijetlo – tamno. To je kontrast između više boja svijetlih i tamnih tonova ili kontrast jedne boje svijetlih i tamnih tonova. Ponovimo kako dobivamo svijetle tonove neke boje. Tako da boju pomiješamo s bijelom. Kako dobivamo tamne tonove neke boje? Tako da je pomiješamo s crnom. Prisjetimo se što je kontrast toplo – hladno. To je kontrast toplih i hladnih boja. Koje su tople boje? Koje su hladne boje? Zna li što ćemo danas slikati? Danas ćemo slikati nešto što je veliko, okruglo, žuto, vruće i bez čega ne bi bilo života na Zemlji. Što je to? To je Sunce. Sunce je Zemlji najbliža zvijezda. Bez Sunca ne bi bilo života na Zemlji! Sunce je nama jako važno! Zato 3. svibnja obilježavamo Svjetski dan Sunca. Mi ćemo danas, u čast Suncu, obilježiti njegov dan slikanjem Sunca, i to onakva kako ga zamišljamo u svemiru. Zamislimo svemir. Zatvorite oči kako bi vam bilo lakše zamisliti ga. Kakav je? Je li svemir velik ili malen, pun ili prazan? Ima li zvijezdice ili ih nema? Zamislimo: svemir je hladan i taman. Kakve je boje? Tamnoplave, ljubičaste, zelenkaste...? Ili je možda šaren, ispunjen svim ovim tamnim tonovima boja? Sada zamislimo Sunce u tome tamnom svemiru. Sunce je svijetlo i toplo. A kakva je oblika? Je li maleno u svemiru ili je veliko? Obasjava li svemir oko sebe? Ima li zrake ili ih nema? Kako se te zrake šire oko Sunca? S crtama ili kružno, uredno ili neuredno? Koliko se daleko u svemir pružaju te zrake? Malo – više se zadržavaju oko Sunca ili mnogo – putuju daleko u svemir? Sada otvorimo oči. Učenicima nakon zamišljanja možemo pokazati i fotografije Sunca u svemiru.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, kompetencija u prirodoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. osr B.1.2. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID A.B.C.D.1.1. odr C.1.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo temperama slikati Sunce u svemiru tako da prikazemo kontrast svijetlo – tamno i kontrast toplo – hladno. Svijetlim tonovima tople ili više toplih boja naslikat ćemo Sunce, a tamnim tonovima hladne ili više hladnih boja svemir. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kako zamišljaš Sunce u svemiru? Kako možemo dobiti svijetle tonove, a kako tamne? Kojom toplom bojom slikaš Sunce? Jednom ili s više boja? Pripazi, Sunce slikamo samo svijetlim tonovima. Kako ćeš dobiti svijetle tonove? Kojom hladnom bojom slikaš svemir? Slikaš li ga jednom ili rabiš više hladnih boja? Pripazi, svemir slikamo samo tamnim tonovima. Kako ćeš dobiti tamne tonove? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. HJ A.2.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Jesu li neki radovi riješeni maštovitije od drugih? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 33.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	TOČKA I CRTA		
NASTAVNA TEMA:	GRADBENE (STRUKTURNE) I OBRISNE (KONTURNE) CRTE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – METLA ILI ČETKA NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – crtanje LIKOVNI PROBLEMI: gradbena crta, obrisna crta, otvorena crta, zatvorena crta LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: UGLJEN		
NAČINI RADA:	prema promatranju, nakon promatranja		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu..		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, <u>demonstracija</u> , <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	metla i četka ili fotografije metle i četke, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: ekologija i higijena		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj; Građanski odgoj i obrazovanje		
PLAN PLOČE	GRADBENA I OBRISNA CRTA		UČENIČKI RADOVI
OBRISNA CRTA GRADBENA CRTA	<i>reprodukcija</i>		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: ugljen, papir za crtanje (hrapaviji bijeli papir) i podlogu (novinski papir, vrećica ili slično) za zaštitu stola.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo kako se crta ugljenom. Ugljen je meko crtače sredstvo. Njime možemo izvlačiti crte različite debljine i intenziteta. Različite crte dobivamo različitim položajem ugljenoga štapića u odnosu na papir. Želimo li dobiti oštru i tanku crtu, crtamo šiljkom ugljena. Što više štapić ugljena širinom, odnosno debljinom prislanjamo na površinu papira, dobivamo sve deblje i mekše crte. Demonstriramo pred učenicima. Naglašavamo kako se ugljen zbog svoje prašnjave strukture vrlo lako briše i razmazuje po papiru pa radeći njime, treba biti vrlo oprezan i ne prislanjati ruku na nacrtani dio papira, odnosno gotovoga crteža. Demonstrirajući rad ugljenom, ujedno ponavljamo vrste i karakter crta (tanke, debele, meke, tvrde, ravne, isprekidane, izlomljene, zakrivljene, otvorene i zatvorene).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Demonstrirajući rad ugljenom, ponovili smo crte po toku i karakteru. Ponavljamo da razlikujemo obrisne i gradbene crte. Na ploči obrisnom crtom crtamo vjevericu (samo brza skica), sve osim vjeveričina repa. Prozivamo učenika koji će dovršiti crtež: Doprši crtež. Obrisnom crtom nacrtaj vjeveričin rep. Sada crtamo još jednu vjevericu, istu kao prethodnu. Prozivamo drugoga učenika: Doprši crtež. Gradbenim crtama nacrtaj vjeveričin rep. Crtama izgradi rep iznutra prema van. Ako su učenici zaboravili razliku između obrisne i gradbene crte, ponavljamo: Obrisnu crtu nazvali smo vanjska crta. To je crta koja ocrtava ili opisuje vanjski rub oblika ili likova. Gradbene crte možemo nazvati unutrašnje crte. One svojim smjerom, rasporedom i gustoćom iznutra grade neki oblik. Pogodite što ćemo danas crtati. Čitamo zagonetku: <i>Dajete mi često hranu – prašinu u vašem stanu. Kad ne radim – ja sam spavač, a zovem se u _____.</i> Povezujemo odgonetku (usisavač) s čistoćom i higijenom. Zašto čistimo prostor u kojemu živimo? Zašto nam je to važno? Što bi se dogodilo kad ne bismo se brinuli o čistome okolišu? U kakvoj su svezi čista okolina i okoliš s našim životom i zdravljem? Zna li da usisavač nije u prošlosti postojao? Čime su ljudi tada čistili svoj dom i okoliš, neki još uvijek upotrebljavaju to sredstvo? Prisjetite se čistača koji čiste ulicu. Nakon što dođemo do pojma metle, pojašnjavamo, ukratko, kako se metla izrađuje. Zatim, na isti način, dolazimo i do pojma četke. Naslov motiva zapisujemo na ploču. Slijedi analitičko promatranje predmeta. Neke skupine učenika crtat će metlu, a neke četku (ribače četke).</p> <p>SKUPINE: METLA • Pogledaj metlu. Opišaj je. • Opiši dršku metle. Od čega je i kako napravljena? Što uočavaš na njoj? (glatko drvo iscrtkane teksture, blago zakrivljenje u središnjem dijelu, dvije poprečne urezane linije) • Opiši pleteni dio metle, dio kojim čistimo. • Od čega je napravljen? Kako su složene šibe? (povezane) • Gdje su povezane?</p> <p>SKUPINE: RIBAČA ČETKA • Pogledaj četku. Opišaj je. • Koja dva dijela uočavaš? • Opiši dršku. (glatko drvo iscrtkane teksture, blago zakrivljenje u središnjem dijelu) • Opiši ribači dio četke. Od čega je napravljen? • Otkuda izvire linije? Kako se kreću? (guste pri dnu, šire se prema vrhu, granaju se...) • Kreću li se sve linije jednako? Gdje su drukčije?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. uku A.1.3. uku D.1.1. uku D.1.2. MAT C.2.1. MAT C.2.2. TZK A.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. goo C.1.1.	individualni, frontalni, rad u skupini
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo raditi u skupinama. Neke skupine ugljenom će crtati metlu, a druge četku. Pazit ćemo koji ćemo dio crtati obrisnom crtom, a koji dio predmeta gradbenim crtama. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju predmet koji crtaju. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj skreće pozornost na promatranje i uočavanje: Pogledaj pažljivije: kakav je oblik predmeta? Uočavaš li još neki zanimljiv detalj? Kakvim crtama možeš nacrtati dršku, a kakvima dio kojim čistimo?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju (V. van Gogh: <i>Čempresi u zvjezdanoj noći</i>) i učeničke radove. Kako se zove crta koja opisuje vanjski rub oblika? Kako se zovu crte koje grade oblik iznutra prema van? Promatraju reprodukciju i uočavaju obrisne i gradbene crte na njoj. Potom promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi ostvarili zadatak. Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad posebne izvedbe? Tko ima različite crte na svome crtežu?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK B.2.1. LK B.2.2. osr A.1.2. uku A.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:		razred: 2.	nadnevak: redni broj sata: 34.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	ČISTOĆA BOJE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: nevizualni – GLASNO I TIHO U GLAZBI NASTAVNO PODRUČJE: oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: čistoća boje, jarke i zagasite boje LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: TEMPERE		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA_	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, analitičko promatranje specifične likovne metode: rad s tekstem, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni; individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	kolaž različitih čistoća boja, ploča, kreda, reprodukcija djela (Joan Gris: <i>Zdjela s voćem, staklo i limun – mrtva priroda s novinama</i> , 1916.)		
KORELACIJA:	Glazbena kultura: glasno i tiho		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE	UČENIČKI RADOVI		
ČISTE – JAKE BOJE NEČISTE – ZAGASITE BOJE	ČISTOĆA BOJE <i>reprodukcija</i>		

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, hrapavi papir, tempere, kist i vodu.		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Ponavljamo i demonstriramo slikanje temperama. Tempera je neprozirna pokrivna boja. Zbog toga se može slikati sloj na sloj. Njome možemo prekrivati već obojene plohe koje su suhe. Želimo li dobiti boju miješanjem dviju boja, te dvije boje moramo dobro izmiješati. Pokazujemo miješanje boja na paleti.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku D.1.1.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo o čistoći boje. Kako boja gubi svoju čistoću, jarkost? Kada joj dodamo sivu boju. Ako dodamo malo sive boje, ona postaje nečista, odnosno zagasita. Kad joj dodamo malo više sive boje, ona postaje još više nečista, odnosno zagasita. Što je više sive u boji, to je boja manje čista, jarka i postaje sve nečistija, zagasitija. Na ploču stavljamo nekoliko nijansi zagasite boje (iste boje), a učenici moraju poredati boje od čiste do najmanje čiste.</p> <p>Ponavljamo o čistim i zagasitim bojama uz igru. Učiteljica/učitelj pokazuje čiste i zagasite boje. Ako je pokazana boja čista, učenici će čučnuti, a ako je pokazana zagasita boja, učenici će ustati. Tko pogriješi, ispada iz igre.</p> <p>Slijedi malo zahtjevnija igra. Ako je pokazana čista boja, učenik mora reći da je to čista boja, u učionici pronaći još jednu čistu boju te je dotaknuti. Ako je pokazana zagasita boja, učenik mora reći da je to zagasita boja, pronaći još jedan primjer zagasite boje i dotaknuti je.</p> <p>Učiteljica/učitelj bira jednu skladbu u kojoj su izraženi glasni i tihi tonovi. Slušamo glazbu. Kratko analiziramo skladbu, zatim pitamo učenike možemo li naslikati što smo slušali. Na koji bismo način mogli prikazati razliku između glasnih i tihih tonova? Učiteljica/učitelj objašnjava da ćemo slikati što smo čuli tako da glasne tonove prikažemo čistom, jarkom bojom, a tihe nečistom, zagasitom. Jarke su boje izražajne, jake, baš kao što je i glasan ton izražajan, jak. Zagasite boje su boje koje su izgubile dio svoje boje, a tihi ton je ton koji je izgubio dio svoje glasnoće. Tako ćemo najglasniji ton naslikati jarkom, čistom bojom, a najtiši najzagasitijim tonom boje.</p> <p>Tonove ćemo prikazati kao slobodne likove. To mogu biti obli likovi koji podsjećaju na krugove ili oštri likovi. Dakle, slobodni likovi – ne geometrijski. Učiteljica/učitelj na ploči skicira nekoliko slobodnih likova, a potom ih odmah briše da učenici ne bi prepisivali.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, socijalna kompetencija.</i></p>	GK A.2.2. LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT B.2.1. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo temperama slikati glasne i tihe tonove jarkim i zagasitim tonovima jedne ili više boja. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici rade samostalno. Slušaju skladbu cijelo vrijeme dok slikaju. Po potrebi pomažemo. Podsjećamo kako dobivamo zagasite boje. Podsjećamo da ne slikamo ljude, lica ni bilo što prepoznatljivo, nego samo slobodne likove jarkih i zagasitih tonova boja.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. HJ A.2.1.	individualni, frontalni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Postoji li neki rad s mnogo čistih boja, a malo zagasitih? Tko je slikao samo jednom bojom? Tko je slikao s više boja? Tko je naslikao mnogo zagasitih tonova boja? Pogledajmo reprodukciju. Što je slično s našim radovima, a što je različito?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK B.2.2. osr B.1.2. uku A.1.3. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 35.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	MODELIRANJE I GRAĐENJE		
NASTAVNA TEMA:	GRAĐEVINE I TIJELA U PROSTORU		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – PLAN CENTRA NAŠEGA MJESTA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: unutarnji i izvanjski prostor, građevina, ulica, trg LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KARTONSKA AMBALAŽA – KUTIJE		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema zamišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložnog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, variranje, <u>građenje</u> , razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, rad u skupini		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	fotografije tlocrta stare jezgre grada Zadra, reprodukcija <i>Stara jezgra grada Zadra</i> , fotografija iz zraka tlocrta centra našega mjesta i (po mogućnosti) fotografija centra mjesta iz zraka		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: moje mjesto		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE	GRAĐEVINE U PROSTORU		UČENIČKI RADOVI
<i>fotografija tlocrta Zadra</i>	<i>fotografija grada Zadra iz zraka</i>	<i>tlocrt centra našega mjesta</i>	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: kutijice različitih veličina, škare i ljepljive vrpce, kartonske plohe za rad (služi kao podloga na kojoj će biti likovni rad i s pomoću koje se rad može prenositi).</p>		
<p>PRIPRAVA Demonstriramo kako se oblikuje kutijicama. Kutijice možemo rasklapati, stavljati jednu u drugu. Možemo ih lijepiti jednu uz drugu ili jednu na drugu. Lijepimo ih ljepljivom i/ili ljepljivom vrpcom. Možemo ih i preoblikovati rezanjem. Želimo li oblikovati površinu, urezujemo oblike koje možemo savijanjem izdignuti prema van. Primjerice, ako izrežemo oblik kvadrata koji se jednom stranicom drži za podlogu (kutijicu) i izdignemo prema van, dobili smo prozor.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Učenicima pokazujemo kutijice različitih veličina. Objašnjavamo. Jedna je kutija masa, prostor je može okruživati, ali i ispunjavati. Prisjetimo se: masa je punina, a prostor praznina. Isto tako, kuća je masa, a okružuje ju i ispunjava prostor. Usporedimo dvije kutijice, manju i veću. U maloj ima malo unutrašnjega prostora, a oko nje je mnogo vanjskoga prostora. Unutar velike kutije ima mnogo unutarnjega prostora, a oko nje malo je vanjskoga prostora. Isto vrijedi i za građevine (mala kuća, velika kuća, niska zgrada, visoka zgrada, kuća i zgrada). Otvorimo li kutiju, otvorili smo prolaz između unutarnjega prostora u kutijici i vanjskoga prostora izvan kutijice. Što možemo napraviti s građevinama? Otvorimo li prozor ili vrata na građevini, povezuje se unutarnji i vanjski prostor.</p> <p>Učenicima pokazujemo tlocrt grada Zadra i fotografiju grada snimljenu odozgo. Što uočavamo na tlocrtu i na fotografiji? Gdje su ulice, trgovci, zgrade? Za što nam služe? Ulicama se krećemo, na trgu se obično zadržavamo. Trgovci služe za okupljanje. U zgradama boravimo. Što je unutarnji, a što vanjski prostor? Kako su ulice raspoređene? Kakva su izgleda (ravne)?</p> <p>Promatramo plan svoga mjesta i fotografiju mjesta iz zraka. Promatramo i opisujemo. Upućujemo da ćemo danas u skupinama izraditi plan svoga mjesta. U tome nam može pomoći fotografija. Kako su raspoređene ulice, trgovci, kuće ili zgrade? Prvo ćemo nacrtati plan mjesta (trg, ulice...), a zatim ćemo na crtež lijepiti kutijice koje će predstavljati građevine. Tako ćemo dobiti građevine i prostor među njima (ulice i trgovce).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodoslovlju.</i></p>	LK A.2.1. uku D.1.1. uku D.1.2. uku A.1.3. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID C.2.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kutijicama modelirati i graditi centar svoga mjesta pazeći na unutarnji i vanjski prostor. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade uz nadgledanje. Pritom po potrebi podsjećamo učenike da kutijicama prikazuju građevine: kuće i zgrade, a prostor između predstavljaju ulice. Kako možeš spojiti unutarnji prostor građevine i vanjski prostor? Podsjećamo na oblikovanje prozora i vrata. (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. MAT C.2.2. HJ A.2.1. osr A.1.4. uku D.1.2.	rad u skupini
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju. Postavljamo pitanja: Što smo danas naučili? Gdje na fotografiji grada Zadra vidimo masu, a gdje vanjski prostor? Vidi li se unutarnji prostor? A znamo li gdje je unutarnji prostor? Potom na stolu postavljamo izložbu učeničkih radova. Osvrćemo se na rad u skupinama. Koja je skupina lijepo surađivala? Učenici promatraju svoje radove i uočavaju jesu li svi prikazali zadatak. Ističemo radove koji su posebno uspješni. Pritom na svakome radu ističemo što je posebno dobro, a što je moglo ili trebalo drukčije.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. LK C.2.2. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata: 36.
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	POVRŠINA		
NASTAVNA TEMA:	KONTRAST POVRŠINA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – ŠKOLJKA NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: kontrast površine LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINAMOL		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnog izražavanja. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	školjke ili fotografije školjaka, ploča, kreda, reprodukcija umjetničkoga djela (Michelangelo Bounarroti: <i>Rob (probuđeni)</i> , 1533.)		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: ljeto		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE KONTRAST POVRŠINA <i>fotografija školjke reprodukcija</i>		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: glinamol, drvene štapiće, kartonske plohe za rad (služi i kao podloga na kojoj će biti likovni rad i s pomoću koje se rad može prenositi).		
<p>PRIPRAVA</p> <p>Demonstriramo kako se oblikuje kutijicama. Kutijice možemo rasklapati, stavljati jednu u drugu. Možemo ih lijepiti jednu uz drugu ili jednu na drugu. Lijepimo ih ljepljivom vrpcom. Možemo ih i preoblikovati rezanjem. Želimo li oblikovati površinu, urezujemo oblike koje možemo savijanjem izdignuti prema van. Primjerice, ako izrežemo oblik kvadrata koji se jednom stranicom drži za podlogu (kutijicu) i izdignemo prema van, dobili smo prozor.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. MAT C.2.1. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA</p> <p>Ponavljamo što smo naučili o površinama. Površina je vanjski izgled nekoga tijela. Promotrimo oko sebe. Kakve površine uočavamo? Poigramo se. Jedan učenik opisuje površinu jednoga predmeta iz učionice, vidljivoga svima. Ostali pogađaju koji bi to predmet mogao biti.</p> <p>Učenike smo zamolili da na sat donesu školjku (ili nekoliko školjaka ako ih imaju). Pokazujemo im i nekoliko fotografija školjaka (kamenica, jakovljeva kapica...). Pitamo ih otkud im školjke koje su donijeli na sat. Ako nisu donijeli školjke, pitamo ih gdje se nalaze školjke koje vidimo na fotografijama i jesu li vidjeli uživo neke od školjaka s fotografija. U kojemu godišnjem dobu najčešće vidimo školjke? Gdje? Zašto? Opišimo površine ovih školjaka. Neke su glatke, neke hrapave, grube, bodljikave, sjajne itd. Usporedite površine na školjci kamenici. Kakva je površina s vanjske strane, a kakva s unutarnje strane školjke? S vanjske je strane hrapava, a s unutarnje strane je glatka. Hrapavo je suprotno od glatkoga. Na ovoj je školjki, dakle, vidljiv kontrast površina.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencije u prirodnim znanostima.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. uku D.1.1. uku A.1.3. MAT C.2.2. TZK A.2.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. PID B.2.2. odr C.1.1.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA</p> <p>Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo glinamolom oblikovati jednu školjku na način da prikazemo njezinu površinu i kontrast površina. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA</p> <p>Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju različite površine na školjci. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Je li školjka dovoljno velika? Je li prikazan kontrast površina? Što sve možeš dodati i kako prikazati površinu? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK A.2.2. osr A.1.4. uku B.1.4. HJ A.2.1.	individualni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA</p> <p>Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju, a učeničke radove na stol. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Uočavamo li koji rad neuobičajene izvedbe? Tko je na poseban način izrazio površinu? Tko ima jasno izražen kontrast površina? Pogledajte reprodukciju umjetničkoga djela. Pokažite gdje na njemu vidite različite površine.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK B.2.2. LK A.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. uku A.1.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata:
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	BOJA		
NASTAVNA TEMA:	ČISTOĆA BOJE		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – DETALJ SLIKE (PABLO PICASSO: <i>Djevojka pred zrcalom</i> , 1932.) NASTAVNO PODRUČJE: Oblikovanje na plohi – slikanje LIKOVNI PROBLEMI: čistoća boje, jarke i zagasite boje LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: KOLAŽ		
NAČINI RADA:	prema izmišljanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: <ul style="list-style-type: none"> – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: <u>razgovor</u> , usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, <u>kombiniranje</u> , <u>variranje</u> , građenje, razlaganje		
OBLICI NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	PowerPoint prezentacija		
KORELACIJA:	Priroda i društvo: zanimanja		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE <i>PowerPoint prezentacija</i>		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: zaštitu za klupe, papir, kolažni papir, crni flomaster, škare i ljepilo.		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo slikanje kolažem. Kolaž je slikarska tehnika u kojoj se koristimo različitim materijalima koje rezanjem, trganjem i lijepljenjem nanosimo na plohu. Mi se koristimo kolažnim papirom.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	LK A.2.1. MAT C.2.2. osr A.1.4.	frontalni
<p>MOTIVACIJA Ponavljamo o čistoći boje. Kako boja gubi svoju čistoću? (Kada joj dodamo sivu boju.) Što je više sive u boji, to je boja manje čista, jarka i postaje sve nečistija, zagasitija. Na ploču stavljamo nekoliko nijansi zagasite boje (iste boje), a učenici moraju poredati boje, od najčišće do najzagasitije. Bilo nam je važno prisjetiti se ovoga jer ćemo danas slikati čistim i zagasitim bojama jedne boje. A sada se udobno smjestite i pripremite za upoznavanje jednoga poznatog umjetnika. Dječak i djevojčica upoznat će nas s njim i njegovim djelima. Bit će kao da smo došli u muzej na izložbu. Podijelimo uloge najboljim čitačima u razredu. Oni će čitati sa slajdova na prezentaciji i glumiti uloge: dječaka, djevojčice, umjetnika. Pokazujemo prezentaciju. Učenici čitaju. Dodatno objašnjavamo i čitamo s onih slajdova na kojima likovi sa slika razmišljaju ili nešto govore. Možemo dopustiti i pojedinim učenicima da to pročitaju. Ova je PowerPoint prezentacija malo opsežnija, pa je bolje ne zadržavati se previše na pojedinim slajdovima zbog organizacije vremena. Ona je opsežna kako bismo se mi učitelji prisjetili Picassova stvaralaštva. Prezentaciju prilagodite iskustvu i znatiželji učenika. Važno je da se učenici na kraju prezentacije sjećaju plavoga i ružičastoga razdoblja i razumiju poveznicu između osjećaja umjetnika i tih razdoblja. Naslikat će detalj slike prema promatranju. Nikako ne očekujemo da će svi učenici shvatiti ili upamtiti kubizam! Kad dođemo do 18. slajda, objašnjavamo: Naslikat ćemo detalj slike <i>Djevojka pred zrcalom</i>, ali tonovima jedne boje – plave ili crvene. Sjećate li se plavoga i ružičastoga razdoblja? Ovisno o tome kako se osjećate danas, odaberi plavu ili crvenu boju. Ako si tužna/tužan, odaberi plavu boju. Iz kolaža izdvoji sve tonove plave boje, od najčišće do najzagasitije. Ako si sretna/sretan, odaberi crvenu boju. Iz kolaža izdvoji sve tonove crvene boje, od najčišće do najzagasitije (ružičaste boje).</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK B.1.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	individualni, frontalni
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo kolažem slikati detalj slike <i>Djevojka pred zrcalom</i>, ali čistim i nečistim tonovima plave ili crvene boje. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		frontalni, individualni
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici rade prema uputama:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na kolažu čiste boje flomasterom nacrtaj lice iz profila (na Picassovoj slici to je bijeli dio lica). Izreži. 2. Na kolažu najmanje zagasite boje flomasterom nacrtaj glavu gledanu s prijedra, dakle lice gledano s prijedra. Pazi da bude iste veličine kao i profil. Izreži. 3. Spoji profil i lice gledano s prijedra tako da bude kao na detalju slike <i>Djevojka pred zrcalom</i>. Ne zaboravi nacrtati oči, obrve i usta. Zalijepi na svoju sliku. 4. Ostalim zagasitim bojama naslikaj pozadinu. Pogledaj kakva je pozadina na slici. <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK B.2.1. MAT C.2.1. MAT C.2.2. HJ A.2.1. uku A.1.2.	individualni, frontalni
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju i učeničke radove. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Ima li više radova sa zagasito plavim bojama ili sa zagasito crvenim? Zašto smo upotrebljavali te boje? Što mislite, zašto smo slikali upravo kolažem, a ne npr. temperama? Kojega smo umjetnika danas upoznali? Jesmo li postigli sličnost s detaljem slike <i>Djevojka pred zrcalom</i>? Što smo namjerno napravili drukčije? Kakvim se bojama koristio Picasso na toj slici? Što je neobično na toj slici?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	LK A.2.1. LK B.2.1. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5.	frontalni, individualni

osnovna škola:		školska godina:	
učiteljica/učitelj:	razred: 2.	nadnevak:	redni broj sata:
PRIPREMA ZA IZVOĐENJE NASTAVNOGA SATA IZ LIKOVNE KULTURE			
NASTAVNA CJELINA:	VOLUMENI I MASA U PROSTORU		
NASTAVNA TEMA:	OMJERI VELIČINA MASA		
NASTAVNA JEDINICA:	MOTIV: vizualni – STOPALO GRGURA NINSKOG NASTAVNO PODRUČJE: prostorno oblikovanje – modeliranje i građenje LIKOVNI PROBLEMI: masa, veličine masa LIKOVNO-TEHNIČKA SREDSTVA I LIKOVNE TEHNIKE: GLINAMOL		
NAČINI RADA:	prema promatranju, prema sjećanju		
ISHODI UČENJA:	LK A.2.1. Učenik likovnim i vizualnim izražavanjem interpretira različite sadržaje. LK A.2.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka tijekom likovnoga izražavanja. LK B.2.1. Učenik opisuje likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela. LK B.2.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja. LK C.2.2. Učenik povezuje neki umjetničko djelo s iskustvima iz svakodnevnoga života te društvenim kontekstom.		
RAZRADA ISHODA:	LK A.2.1. Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja. Učenik, u stvaralačkome procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obavezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku); iskustvo usmjerenog opažanja; izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru; doživljaj utemeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama. LK A.2.2. Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju. LK B.2.1. Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela. Učenik opisuje: – materijale i postupke – likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). LK B.2.2. Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uložene truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je to izraženo u likovnom ili vizualnom radu. Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkome procesu. LK C.2.2. Učenik povezuje vizualni ili likovni i tematski sadržaj određenog umjetničkog djela s iskustvom iz svakodnevnog života. Učenik prepoznaje i imenuje različite sadržaje iz svoje okoline kao produkt likovnog/vizualnog izražavanja.		
NASTAVNE METODE:	didaktičke metode: razgovor, usmeno izlaganje, demonstracija, <u>analitičko promatranje</u> specifične likovne metode: rad s tekstom, metoda scenarija, kombiniranje, <u>variranje</u> , <u>građenje</u> , razlaganje		
OBlici NASTAVE:	frontalni, individualni		
NASTAVNI IZVORI, SREDSTVA I POMAGALA:	PowerPoint prezentacija		
KORELACIJA:	Matematika: odnosi (veće, manje, jednako)		
MEĐUPREDMETNE TEME:	Učiti kako učiti; Osobni i socijalni razvoj		
PLAN PLOČE PowerPoint prezentacija		UČENIČKI RADOVI	

TIJEK NASTAVNOGA SATA	ISHODI	oblik rada
<p>Pripremamo potrebni radni materijal i pribor: glinu, drvene štapiće, kartonske plohe za rad (služi i kao podloga na kojoj će biti likovni rad i s pomoću koje se rad može prenositi).</p>		
<p>PRIPRAVA Ponavljamo i demonstriramo kako se modelira glinom ili glinomolom. Glinamol možemo obrađivati prstima ili plastičnim i drvenim nožićima. Glinamol možemo modelirati, gnječiti, utiskivati, savijati, bušiti, otkidati, oduzimati i dodavati (graditi). Njegovu površinu možemo obrađivati alatom za modeliranje.</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK B.2.1. uku D.1.1. osr A.1.4.</p>	<p>frontalni</p>
<p>MOTIVACIJA Najavljujemo da ćemo danas upoznati jednoga značajnog umjetnika kipara. Kipar je umjetnik koji izrađuje kipove. Pojašnjavamo kratko da su kipovi umjetnička djela. Kipovi su oblikovane mase u prostoru. Masa je punina, prostor je praznina. Kipar modelira kip s pomoću raznih materijala, npr. gline, drveta, kamena, žice, papir-plastike. Danas ćemo vidjeti neke od kipova koje je napravio kipar Ivan Meštrović. Prvo podijelimo uloge najboljim čitačima u razredu. Oni će čitati tekst prezentacije i glumiti uloge: dječak, djevojčica, umjetnik. Pokazujemo prezentaciju. Učenici čitaju. Mi dodatno objašnjavamo i čitamo tekst koji ne izgovaraju likovi. Kad dođemo do 10. prikaza koji najavljuje radionicu, objašnjavamo što ćemo i kako danas raditi. Razgovaramo s učenicima. Promatramo 11. prikaz. Uspoređujem dva kvadrata jednake veličine. Koji bismo znak mogli postaviti između ovih kvadrata: manje, više ili jednako? Uspoređujemo ostale kvadrate. Potičemo učenike na navođenje nekoliko primjera veličina odnosa iz učionice (npr. ploča je veća od spužve, pernica je manja od torbe...) Najavljujemo da ćemo danas modelirati dio kipa Grgura Ninskog, njegovo stopalo. Od kojih se dijelova sastoji stopalo. U kojemu su odnosu veličine tih dijelova? Stopalo je najveće, palac je najveći nožni prst, a mali je prst najmanji nožni prst. Promatramo 13. prikaz: Pogledajmo malo bolje fotografiju koja prikazuje stopalo Grgura Ninskog. Kakve detalje uočavate? Govorimo upute na koji ćemo način modelirati i graditi stopalo Grgura Ninskog. Prvo ćemo od većega komada gline napraviti stopalo. Kakvoga je oblika stopalo? Zatim ćemo napraviti nožne prste. Kakvoga su oblika nožni prsti? Moramo paziti na odnose veličina. Što je najveće? Što je najmanje? U kakvu su odnosu veličina prstiju palca i maloga prsta? Na kraju ćemo štapićem modelirati detalje: traku sandale, nokte...</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>MAT C.2.1. MAT C.2.2. HJ A.2.1. HJ A.2.5. LK A.2.1. uku D.1.1. uku A.1.3. TZK A.2.1.</p>	<p>individualni, frontalni</p>
<p>NAJAVA CILJA SATA Učiteljica/učitelj najavljuje: Danas ćemo glinom modelirati i graditi stopalo pazeći na odnos veličina masa na stopalu. Tko će ponoviti zadatak?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku.</i></p>		<p>frontalni, individualni</p>
<p>SAMOSTALAN RAD UČENIKA – LIKOVNA REALIZACIJA Učenici samostalno rade uz nadgledanje. Pažljivo promatraju stopalo Grgura Ninskog. Pritom, po potrebi, učiteljica/učitelj razgovara s učenicima: Kakvoga je oblika stopalo? Kakvoga su oblika nožni prsti? Moramo paziti na odnose veličina. Što je najveće? Što je najmanje? U kakvu su odnosu veličina prstiju između palca i maloga prsta? (...)</p> <p><i>KOMPETENCIJE: učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK A.2.1. LK A.2.2. uku A.1.1. osr A.1.4.</p>	<p>individualni</p>
<p>ANALIZA I VREDNOVANJE UČENIČKIH RADOVA Učiteljica/učitelj stavlja na ploču reprodukciju, a učeničke radove na stol. Što je bio zadatak i jesu li ga svi ostvarili? Uočavamo li na kojemu radu pogrešan način rada likovno-tehničkim sredstvom? Ponavljamo: Kakvi mogu biti odnosi masa? Kakav je odnos veličina glave prema tijelu čovjeka? Usporedimo dvije skulpture i opišimo njihove razlike. Kako je upotrijebljena glina, je li površina hrapava, zaglađena? Je li prikazana traka japanke? Jesu li neki radovi riješeni originalnije od drugih?</p> <p><i>KOMPETENCIJE: komunikacija na materinskome jeziku, učiti kako učiti, kompetencija kulturne svijesti i izražavanja.</i></p>	<p>LK B.2.1. LK A.2.1. LK C.1.2. uku B.1.4. uku C.1.1. HJ A.2.1. HJ A.2.5. osr B.1.2.</p>	<p>frontalni, individualni</p>